Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 142 (8. 340) ◆ 1993 йил ◆ 10 август, сешанба ◆ Сотувда эркин нархда

МОСКВАДАГИ УЧРАШУВ:
АСОСИЙ МАСАЛАЛАР ҲАЛ ЭТИЛДИ

Россия ва Марказий Осиё давлатлари бошлиқларининг Москвадаги учрашуви энг муҳим ҳужжатларни имзолаш билан якунланди. Унда Тожикистон — Афғонистон чегарасидаги ҳозирги кескин вазиятни барқарорлаштириш йўллари белгиланибгина қолмай, ўзаро манфаатли иқтисодий ҳамкорлик учун чинакам истиқболлар ҳам белгилаб олинди.

Россия Федерацияси пойтахтидаги учрашувда қатнашган давлат бошлиқлари иқтисодий масалаларга бағишлаб учрашув ўтказиш зарурлиги ҳақида Ҳамдўстлик мамлакатларининг барча раҳбарларига мурожаатнома, МДҲ чегараларининг дахлсизлиги ҳақида баёнотнома, Тожикистон—Афғонистон чегарасидаги вазиятни изга солиш чоралари тўғрисида баёнот, Афғонистон билан чегарада вазиятнинг кескинлашгани тўғрисида БМТ Бош котибига Мурожаатнома қабул қилдилар. БМТ Бош котибига Мурожаатномада можаро давом этаётган жойга Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг кузатувчиларини юбориш илтимос қилинган.

Имзоланган ҳужжатлар рўйхатининг ўзи Москвада давлат бошлиқлари тўла ҳамжиҳатликка эришганликларини кўрсатиб турибди. Июль ойининг охирида Алматида музокара олиб борган Ўзбекистон ва Қозоғистон Президентлари Ислом Каримов билан Нурсултон Назарбоев шу учрашув ташаббускори бўлгани ҳаммага маълум. Улар Алматида Ҳамдўстлик мамлакатларининг барча раҳбарларига Мурожаатнома қабул қилган эдилар. Россия, Қирғизистон ва табиийки, Тожикистон бу Мурожаатномага дарҳол жавоб қайтардилар. Туркманистон эса ўзи ўтказаётган сиёсатдаги анъанага мувофиқ Москвага кузатувчи юбориш билан чекланиб, бетараф бўлиб турибди.

Аввалига кўпгина шарҳловчилар Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг Россия пойтахтига келишини навбатдаги учрашувлардан бири. бу учрашув МДҲ ҳали ҳам мавжудлигини, собиқ Иттифоқнинг мустақил республикалар ўртасидаги муносабатларда аҳиллик кўзга ташланаётганлигини кўрсатишдан иборат бўлади, деб ҳисоблаган эдилар. Кўриниб турибдики, бундай тахминлар асоссиз бўлиб чиқди.

Бунинг устига, муайян «демократик» кучлар Ислом Каримовнинг учрашувга келиши арафасида можаро чиқаришга уриниб кўрдилар. Бир қанча нашрларда Тоғли Бадахшон раҳбариятининг гапларига асосланиб, шов-шувга сабаб бўладиган янги хабар босилиб чиқди: Гўёки Ўзбекистоннинг белгилари туширилган ҳарбий самолётлар тоғдаги қишлоқларни бомбардимон қилаётган, қуролсиз кишилар ҳалок бўлаётган эмиш!

— Бундай тутуриқсиз гапларни тутуриқсиз одамларгина тарқата олади,— деди Ўзбекистон Президенти бу хусусда қатъият билан.— Тўғри, қўшни Тожикистондаги вазиятга биз бефарқ қараб тураолмаймиз. Лекин, фақат Тожикистон халқининг ўзи муаммоларни ҳал этиши, тараққиёт йўлини танлаб олиши лозим! Мустақил давлатнинг ички ишларига ҳарбий йўл билан аралашиш тўғрисида гап бўлиши ҳам мумкин эмас.

Ҳақиқатан ҳам, кейин раддия эълон қилинди. Тоғли Бадахшондаги қишлоқларни чиндан ҳам МИГ-21 самолётлари бомбардимон қилган экан. Марказий Осиё давлатларининг армиясида эса, бундай самолётлар йўқ. Чамаси, Афғонистон ҳудудидан учиб келган самолётлар ҳужум қилган. Бундай самолётлар ўша ердаги аэродромларда бор.

Россия пойтахтига Нурсултон Назарбоев бир кун олдин етиб келиб, Борис Ельцин билан унинг шаҳар ташқарисидаги қароргоҳида яккама-якка суҳбат ўтказганлиги ҳам кузатувчиларда катта қизиқиш уйғотди. Айрим кузатувчилар буни Назарбоевнинг Россия бошлиғига тазъйиқ ўтказиб, уни Марказий Осиё давлатлари томонига оғдиришга интилиши, деб ҳисобладилар.

— Бунақа гап бўлган эмас,—деди Нурсултон Назарбоев Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги мухбири билан суҳбатда.— Москвада тўпланиш ташаббуси Борис Николаевичнинг ўзидан чиққан. Музокара арафасида бўлиб ўтган олий даражадаги учрашувимизга келганда эса, бунинг сабаби битта, яъни, Россия билан Қозоғистон ўртасидаги икки ёқлама шартномани имзолаш эди!

...Еттинчи август куни эрталаб Ислом Каримов билан Нурсултон Назарбоев Кремлга келдилар. Борис Ельцин билан салом-аликдан сўнг уч давлат бошлиқлари Екатерина даврида қурилган ҳашаматли меҳмонхонага йўл олдилар.

— Имомали Раҳмонов қаерда, Асқар Акаев нега келмади?— деб ҳайрон бўлишар эди журналистлар. —. Наҳотки улар учрашувга таклиф этилмаган бўлса?

Ярим соатдан сўнг бу саволларга жавоб олинди. Асқар Акаев билан Имомали Раҳмонов мутахассислар ҳамроҳлигида Кремлнинг Екатерина залига олиб борадиган баланд зинадан шошилиб чиқиб боришарди. У ерда беш раҳбарнинг музокаралари ташқи ишлар вазирлари ва мудофаа вазирлари иштирокида давом эттирилди.

Ҳар ҳолда, олий даражадаги учрашув нима учун уч раҳбарнинг яккама-якка суҳбатидан бошланди? Кейинчалик маълум бўлишича, унда ўзаро манфаатли иқтисодий ҳамкорлик, Россия марказий банкининг яна кутилмаган тадбирларни амалга оширишига йўл қўймаслик масалалари муҳокама қилинган. У ерда А. Акаевнинг иштироки шарт эмасди, чунки, Қирғизистон ўз миллий валютасини жорий этган. У фақат чегараларни сақлаб қолиш ҳамда МДҲ доирасида коллектив хавфсизликни мустаҳкамлаш муаммоси ҳал этилишидан манфаатдор эди.

Имомали Раҳмоновга келганда шуни айтиш кераккки, Тожикистондаги мураккаб сиёсий ва иқтисодий вазият бу республика раҳбариятига ҳеч қандай муқобил йўл қолдирмаяпти. Рубль — Тожикистон учун бирдан-бир мақбул валюта. Унинг меъёрий муомалада бўлиши, ёки, жоиз бўлса, мустаҳкамланиши учун Тожикистонда мустақил равишда ҳозирча ҳеч нарса қилиб бўлмайди. Бу республика ҳамдўстликдаги қудратлироқ ва барқарор давлатлар изидан боришга мажбур бўляпти. Унинг яқин қўшнилари — Ўзбекистон билан Қозоғистон ана шундай давлатлардир.

Уч давлат раҳбарларининг учрашуви чоғида Борис Ельцин қисқача баёнот берди. Унинг мазмуни қуйидагича: Тожикистон—Афғонистон чегараси фақат Марказий Осиё минтақасидаги давлатларнинг эмас, айни пайтда Россиянинг чегараси ҳамдир. У ерда барқарорликка эришиш учун шу чегарадаги мусулмон давлатларининг, яъни, Эрон, Покистон, Саудия Арабистони ва бошқа давлатларнинг раҳбарлари билан бир стол атрофида ўтириб музокара бошлаш зарур. Тожикистон раҳбарияти ички муаммоларни сиёсий йўл билан, биринчи навбатда мухолиф кучлар билан мулоқот бошлаш йўли билан ҳал этиши лозим. Лекин, Россия бошқа барча манфаатдор мустақил республикалар каби чегарани мустаҳкамлаши, одамларнинг ҳалок бўлишига ва қон тўкилишига йўл қўймаслиги керак..

Ҳозир Россия пойтахтидаги учрашув муваффақиятли ва самарали бўлди, деб ишонч билан айтиш мумкин. МДҲ давлатлари бошлиқларининг амал қилмаётган юзлаб ҳужжатлар қабул қилинган кенгайтирилган мажлисларидан фарқли ўлароқ, бу ерда ҳамкорликнинг аниқ йўналишлари белгилаб олинди. Бу қандай йўналишлар?

— Москвадаги учрашув Тожикистон муаммоси ҳамда унинг Афғонистон билан чегарасидаги кескин вазият доирасидан анча ташқарига чиқиб кетди,— деди Ислом Каримов.— Биз иқтисодий масалаларга катта эътибор бердик. Энг муҳими шундаки, барча давлат бошлиқлари ҳамкорликни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш зарур,— деган якдил фикрни айтдилар. Ўзбекистон ҳам Қозоғистон каби рубль зонасида қолади. Бу халқларимизнинг манфаатлари ва орзу умидларига мос бўлиб тушади. Бунинг устига, Россия Федерациясининг раҳбарияти марказий банк йўл қўйгани каби молиявий тартибсизликларга энди ҳеч йўл қўйилмайди, деб ишонтирди. Лекин, бу—биз ўз миллий валютамизга ўтмаймиз, деган гап эмас. Бу йўналишдаги ишлар давом этмоқда. Лекин, Ўзбекистон ҳам Қозоғистон каби ўз валютасини жорий этиш учун зарур шароитни яратгани йўқ. Шошма-шошарлик билан ҳаракат қилишга не ҳожат? Ахир, бундай ҳаракат дарҳол миллионлаб одамларнинг тақдирига таъсир этади-ку!... Биз уч мамлакат ўртасидаги ўзаро манфаатли иқтисодий ҳамкорлик йўлларини белгилаб олдик. Лекин, бундан рубль зонаси эндиликда ҳамдўстликнинг бошқа республикалари учун бекитиб қўйилди, деган маъно чиқмайди.

Энди Тожикистон муаммоси ҳақида. Бу муаммо бугун минтақавий зиддиятдангина иборат эмас. Гарчи чегарада давом этаётган бўлса ҳам, бундай шароитда урушга йўл қўйиб бўлмайди. Фақат мухолиф кучлар ҳамда қўшни давлатлар раҳбарлари билан сиёсий мулоқотгина «Жафокаш тожик диёрида тинчлик бўладими ёки йўқми?» деган ҳаётий муҳим саволга жавоб бериши мумкин.

...Шундай қилиб, Москвадаги учрашув тугади. Учрашувда қатнашган давлат бошлиқларининг таклифига биноан Россия пойтахти етилган иқтисодий масалаларни ҳал этиш, меъёрий ва маърифий ҳамкорликка эришиш учун еттинчи сентябрь куни Ҳамдўстлик мамлакатлари раҳбарларини кутиб олишга тайёрдир. Ҳозир бундан бошқа йўл йўқ, бўлиши ҳам мумкин эмас!

Л. ЛЕВИН,
ЎзА махсус мухбири.
Москва.

Суратда: уч йирик давлат: Ўзбекистон, Россия ва Қозоғистон раҳбарлари учрашувда.

А. ҒИЁСОВ олган сурат. (ЎзА).

** Диққат, янгилик!*

ТОШКЕНТ МЕТРОСИДА МАГНИТ КАРТОЧКАЛАРИ ЖОРИЙ ЭТИЛЯПТИ

Тошкент метросида Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигида биринчи бўлиб ер ости қулай транспортидан мунтазам фойдаланадиган йўловчилар кира ҳақи тўлаш учун магнит карточкаларини харид қилиш имкониятига эга бўладилар. Улар шу йил 1 сентябрдан бошлаб жорий этилади.

«Тошкент оқшоми»нинг мухбири Тошкент метрополитенининг бошлиғи Шонноят Шоабдураҳимовдан бу янгиликни шарҳлаб беришни илтимос қилди.

— Ҳақиқатан ҳам Ҳамдўстликка аъзо бўлган давлатлардаги бирорта шаҳарда магнит карточкалари ҳали амалда жорий этилмаган. Биз метро хизматидан мунтазам фойдаланадиган йўловчиларга хизмат кўрсатиш сифатини ошириш мақсадида биринчи бўлиб кира ҳақи тўлашнинг бу усулига ўтяпмиз. Магнит карточкалари билан йўловчилар метродан 10, 20, 40 ва 60 марта фойдаланиш имкониятига эга бўладилар. Бугунги кунда метродаги кира ҳақи 6 сўмдир. Демак магнит карточкалари 60, 120, 240 ва 360 сўм миқдорида сотилади. Лекин йўловчи магнит карточкасини биринчи марта сотиб олаётган бўлса, гаров сифатида 100 сўм тўлаши керак бўлади.

— Шонноят Раҳимович, метрода биз илк бор «гаров» тушунчасига дуч келяпмиз. Бу нимани англатади?

— Бу йўловчилар магнит карточкаси қийматига қўшимча яна 100 сўм пулни гаров сифатида тўлайдилар, деган маънони англатади. Бу тошкентликларда ушбу карточкаларга авайлаб муносабатда бўлинишни тарбиялашни кўзлаб қилинмоқда. Айтайлик, сиз ўша карточкада кўрсатилганидек, метродан 10 (20, 40 ёки 60) фойдаландингиз ва у эндиликда сизга керак бўлмай қолди. Бу ҳолда йўловчилар магнит карточкасини кассага қайтариб топшириб, ўша гаров сифатида тўланган 100 сўмларини оладилар. Бироқ, карточка яроқсиз ҳолга келтирилган ва келгусида ундан фойдаланиш имконияти бўлмаса гаров пули қайтариб берилмайди, албатта.

Айни пайтда айтайлик Сизга магнит карточкаси маъқул тушиб қолди ва уни яна харид қилиш ниятидасиз. Бу ҳолда гаров пули тўланмайди. Бошқача қилиб айтилганда аввалги карточкангизни топширгандан сўнг янгисини харид қилаётганингизда гаров пули тўланмайди.

Магнит карточкаларининг жорий этилиши йўловчиларни жетон харид қилиш учун навбатда туриб, вақтларини беҳуда сарфлашдан халос этади.

— Йўловчилар магнит карточкасидан неча марта фойдаланиш мумкинлигини, бу масалада улар алданиб қолмасликларини қандай биладилар?

— Ҳар бир бекатдаги кассир-оператор олдида ҳозирнинг ўзида махсус қурилма ўрнатилган. Унга карточкангизни тиқишингиз билан метродан неча марта фойдаланишингиз мумкинлиги дарров кўринади.

— Бошқача қилиб айтганда магнит карточкаси метрода транспортдаги ўзига хос ойлик кира билетига ўхшар эканда. Бу ҳолда метродан мунтазам фойдаланмайдиган йўловчилар ёки пойтахтимиз меҳмонлари кира ҳақини қандай тўлайдилар?

— Жетонлар тизими ҳам сақланиб қолади. Аммо яқин вақт ичида ҳозирги металл жетонлар ўрнига пластмассадан тайёрланган жетонлар жорий этилишини айтиш керак. Улардан метродан бир марта фойдаланганликда ишлатилади.

— Магнит карточкаларини жорий этишга тайёргарлик учун қанча вақт кетди?

—Биз бу муаммо билан ўтган йилнинг ноябрь ойидан бошлаб шуғулланяпмиз. Магнит карточкаларини бизга «Янги технологиялар» Россия — Америка қўшма корхонасининг Тошкент бўлими тайёрлаб берди. Уларни ясатиш учун анчагина сарф-харажат қилишимизга тўғри келди, албатта. Лекин бунинг учун биз йўловчилардан бирон тийин олаётганимиз йўқ.

Шуни яна бир бор таъкидламоқчиманки, магнит карточкаларини жорий этишдан фақат битта мақсад — метрополитендан доимий фойдаланаётган йўловчиларга хизмат кўрсатиш сифатини иложи борича яхшилаш, бекатларда жетон харид қилиш учун узоқ вақт навбатда туришга чек қўйиш мақсади кўзда тутилган.

Суҳбатдош
Анвар БЎРИЕВ.

* * *

СУРАТЛАРДА: магнит карточкаларининг олд ва орқа томонлари кўриниишлари.

ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ, ҚИРҒИЗИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ, РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИ, ТОЖИКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ БОШЛИҚЛАРИНИНГ

МУРОЖААТНОМАСИ

Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси, Россия Федерацияси, Тожикистон Республикаси ва Ўзбекистон Республикаси давлат бошлиқлари 1993 йил 7 августдаги Москва учрашувида умуман Мустақил давлатлар ҳамдўстлиги тараққиёти истиқболларига тааллуқли бир қанча масалаларни муҳокама қилиб, МДҲ давлат бошлиқлари кенгашининг ҳамдўстлик давлатлари иқтисодий иттифоқни бунёд этиш тўғрисида шу йил 14 майда қабул қилган қарори қандай бажарилаётганини кўриб чиқиш учун 1993 йил 7 сентябрда Москвада тўпланиш ҳақида Мустақил давлатлар ҳамдўстлиги давлат бошлиқларига мурожаат этадилар.

Қозоғистон Республикаси номидан
Нурсултон НАЗАРБОЕВ

Қирғизистон Республикаси номидан
Асқар АКАЕВ

Россия Федерацияси номидан
Борис ЕЛЬЦИН

Тожикистон Республикаси номидан
Имомали РАҲМОНОВ

Ўзбекистон Республикаси номидан
Ислом КАРИМОВ

ЕР ҚИМИРЛАДИ

«Тошкент» сейсмик станцияси 9 августда маҳаллий вақт билан соат 03 дан 42 дақиқа ўтганда ер силкинганини қайд этди. Зилзила маркази Тошкентдан 310 километр узоқда, қўшни Тожикистон ҳудудида — Помир тоғларининг шимолий қисмида жойлашган.

Ўзбекистон пойтахтида ер силкиниши 2 баллга, Душанбеда 3 баллга етди.

Шу куни соат 16 дан 39 дақиқа ва 17 дан 44 дақиқа ўтганда содир бўлган зилзила кучи Тошкентда 3-4 баллга етди.

Дастлабки маълумотларга қараганда, одамлар ва биноларга шикаст етмаган.

ТОЖИКИСТОН—АФҒОНИСТОН ЧЕГАРАСИДАГИ ВАЗИЯТНИ ИЗГА СОЛИШ ЧОРАЛАРИ ҲАҚИДА

БАЁНОТ

Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси, Россия Федерацияси, Тожикистон Республикаси, Ўзбекистон Республикаси давлат бошлиқлари Тожикистон - Афғонистон чегарасидаги вазиятни изга солиш чораларини ишлаб чиқиш мақсадида 1993 йил 7 август куни Москвада кенгаш ўтказдилар.

Кенгаш қатнашчилари вазият жиддий равишда чигаллашганидан қаттиқ ташвишланаётганликларини билдирдилар. Тожик мухолифати жангарилари ҳамда уларни қўллаб-қувватлаётган айрим афғон қуролли гуруҳларининг ҳаракатлари, Тожикистон ҳудудига мунтазам бостириб кирдилар. Бунинг оқибатида тинч аҳоли, чегарачилар ва бошқа ҳарбий хизматчилар кўплаб ҳалок бўлаётгани алоҳида ташвиш уйғотмоқда.

Давлат бошлиқлари қуйидагиларни маълум қиладилар:

1. Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси, Россия Федерацияси ва Ўзбекистон Республикаси Мустақил давлатлар ҳамдўстлигининг асосий ҳужжатларига ҳамда Тожикистон Республикаси билан икки томонлама битимларга амал қилган ҳолда, Тожикистон - Афғонистон чегарасини МДҲнинг умумий чегараси, деб ҳисоблайдилар.

2. Тожикистон - Афғонистон чегарасида хавфсизликни таъминлаш юзасидан барча зарур ва шошилинч чоралар кўриладди ҳамда шу мақсадда чегарани қўриқлаётган ҳарбий кучлар Қозоғистон, Қирғизистон, Россия, Тожикистон ва Ўзбекистон чегара қўшинлари ва қуролли кучлари таркибидаги бўлинмалар билан кучайтирилади.

3. Тожикистон Республикасига қўшимча равишда ҳарбий, иқтисодий ва инсонпарварлик ёрдами берилади, шунингдек, ўз давлатининг мустақиллиги ва ҳудудий яхлитлигини ҳимоя қилишни мустақил равишда таъминлашга қодир бўлган миллий қуролли кучлар ва чегара қўшинларини тезкорлик билан барпо этишда кўмаклашилади.

(Давоми 2-бетда).

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

⊙ Ўзбекистон мустақиллигининг икки йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича республика ташкилий комитетининг раиси, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков бошчилигида ушбу ташкилий комитетнинг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда Тошкентда бу қутлуғ шодиёнага кўрилаётган тайёргарлик муҳокама этилди.

⊙ Сирдарё колхозлараро қурилиш тректи жамоаси бу йил фойдаланишга топшириладиган барча қурилиш иншоотларини мустақиллик кунигача ниҳоясига етказишга қарор қилди. Бу санагача трест 25 миллион сўмликдан зиёд маблағ ўзлаштириб, салкам 10 минг квадрат метр уй-жой, 3312 ўринли мактаб, 270 болага мўлжалланган боғча, бошқа ижтимоий-маданий иншоотларни фойдаланишга топширади.

⊙ Зангиота туманидаги Улуғбек номли боғдорчилик ва узумчиликка ихтисослаштирилган хўжаликда йилига 5 миллион шиша мева-сабзавот консерваси ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган янги корхона ишга туширилди. Кейинги икки йил ичида Тошкент вилоятида умуман сабзавот маҳсулотларини қайта ишлайдиган 24 та корхона фойдаланишга топширилди.

⊙ Республикамиздаги турк лицейларида таҳсил олаётган 193 нафар фаол ўқувчи ёзги таътилларини Туркиянинг турли шаҳарларида ўтказиб, яна юртларига қайтиб келдилар.

ҲАМДЎСТЛИКДА

⊙ Бугун Душанбеда Тожикистон ва Афғонистон ташқи ишлар вазирлари учрашиши керак.

⊙ Россия мудофаа вазирининг Душанбедаги вакили Тожикистонда жойлашган 201-мотоўқчи дивизия мустақил Тожикистоннинг ички сиёсатига аралашмаганлиги ва аралашмаслиги, мухолифатчиларга қарши ҳукумат қуролли кучлари олиб бораётган курашда иштирок этмаётганлиги тўғрисида баёнот берди.

⊙ Россия Бош вазири Виктор Черномирдин билан Марказий банк раиси Виктор Геращенко кеча Президент Асқар Акаев ва Бош вазир Турсунбек Чингишев бошчилигидаги Қирғизистон ҳукумат делегацияси билан учрашдилар. Музокараларда икки томонлама иқтисодий ҳамкорлик масалалари асосий ўринни эгаллади.

⊙ Арманистонга табиий газ етказиб берадиган қувур Грузия ҳудудида портлатиб юборилганлиги сабабли бу ердаги кўпгина корхоналар тўхтаб қолди. Арманистон аҳолиси учун кунига бир-икки соат электр энергияси берилялти, холос. Якшанба куни эса Ереван метрополитени ҳам тўхтатиб қўйилди.

⊙ «Белавиа» миллий авиакомпанияси ёнилғи йўқлиги сабабли Беларусдан собиқ Иттифоқ республикаларига барча авиарейслар бекор қилинганлигини маълум қилди.

⊙ Озарбайжоннинг жанубий-шарқий қисмидаги Физулий шаҳри атрофида арман қисмларининг йирик ҳужуми бошланди. Арманистон қуролли кучлари бу ердаги аҳоли яшайдиган жойларни МИ—24 жанговар вертолётларидан ўққа тутмоқдалар. Айни пайтда Озарбайжон ҳарбий-ҳаво кучлари Тоғли Қорабоғга зарба бермоқдалар.

⊙ Якшанба куни тонг саҳарида учта машинадаги номаълум шахслар Чечен республикаси президенти Жоҳар Дудаевнинг хонаси жойлашган Грозныйдаги ҳукумат уйининг 9-қаватини ўққа тутганлар. Отишма натижасида президент қўриқчиларидан икки киши ярадор бўлган. Жоҳар Дудаевга бирор шикаст етмаган.

⊙ Тюмендаги банклар хизматчиларининг ўртача ойлик маоши ҳозир 700 минг рублдан 1,6 миллион рублгача етибди.

ХОРИЖДА

⊙ Янги партия етакчиси Морихиро Хосокава Бош вазир бўлган Япония ҳукумати ўз вазифасини бажаришга киришди. Шуниси диққатга сазоворки, бу ҳукуматни тузган етти партиянинг барча етакчилари унинг таркибига кирдилар.

⊙ Грузияга Бирлашган Миллатлар Ташкилоти кузатувчиларининг биринчи гуруҳи келди.

⊙ Гулбиддин Ҳикматиёр тарафдорлари бўлган мужоҳидлар 8 август кечаси яна Кобулни ўққа тутдилар. Бунинг натижасида камида 6 киши ҳалок бўлди.

⊙ Биргина июль ойида Германияда ишсизлар сони 250 мингга кўпайиб, ҳозир 3,5 миллион кишини ташкил этди.

⊙ 8 август кечқурун Америка дипломати Фред Вудроф тарихий ёдгорликларни зиёрат қилиб, Тбилисига қайтиб келаётган пайтда ўққа тутилиб, ҳалок бўлди.

⊙ Миср ва Япония Сувайш канали устида кўприк қуришга келишдилар. У 1998 йилгача автомобиллар ҳаракати учун очилиши керак.

ТОЖИКИСТОН—АФҒОНИСТОН ЧЕГАРАСИДАГИ ВАЗИЯТНИ ИЗГА СОЛИШ ЧОРАЛАРИ ҲАҚИДА

БАЁНОТ

(Давоми. Боши 1-бетда).

4. Ташқаридан қуролли ҳужум давом этаверган тақдирда, МДҲ мамлакатларининг коллектив хавфсизлиги тўғрисидаги шартноманинг қоидаларига, Тожикистон билан икки ёқлама битимларга, шунингдек, БМТ Низомининг 51-моддасида кўзда тутилган ўзини якка ва коллектив мудофаа қилиш ҳуқуқига мувофиқ равишда бу ҳужумларга чек қўйиш юзасидан тегишли жавоб чоралари кўрилади.

5. Можарони сиёсий йўл билан бартараф этиш асосий йўл бўлиб қолаверади. Кенгашда қатнашаётган давлатлар шу йўл билан можарони бартараф этиш мумкин, деб ҳисоблайдилар ва унда фаол иштирок этишга тайёрдирлар.

6. Тожикистон Республикаси ҳукуматининг тинчлик жараёнини давом эттириш, фуқаро ва миллий тотувликка эришиш ҳамда мамлакатнинг демократик йўлдан ривожланиши учун шароит яратиш мақсадида турли йўналишдаги сиёсий кучлар билан мулоқотни йўлга қўйиш муддаоси тўла қўллаб-қувватланади.

7. Минтақада тинчлик ва барқарорлик манфаатларини кўзлаб, Афғонистон билан яхши қўшничилик муносабатлари ва ҳамкорлик ўрнатишга тайёрлик тасдиқланади. Бунда афғон томонидан қўшни давлатларга қарши душманчилик ҳаракатлари ҳамда уларнинг ички ишларига аралашиш учун Афғонистон ҳудудидан фойдаланишга йўл қўймаслик мақсадида шошилинч чоралар кўрилиш кутилади.

Кенгаш қатнашчилари жаҳон ҳамжамиятига мурожаат этиб, Тожикистон - Афғонистон чегарасидаги вазиятни изга солиш ва Тожикистондаги можарони сиёсий йўл билан бартараф этишга доир саъй-ҳаракатларни қўллаб-қувватлашга чақирадилар. Шунингдек, улар минтақадаги барча мамлакатлар тинчлик жараёнига кўмаклашадилар, шу жумладан қуролли тожик мухолифатини хунрезликни тўхтатишга ва амалий мулоқот бошлашга даъват этадилар, деб умид қиладилар. Улар ана шу мамлакатлар билан баҳамжиҳат ҳаракат қилишга ва можарони тинч бартараф этиш йўллари тўғрисида музокара олиб бориш учун ўзларининг махсус вакилларини юборишга тайёрдирлар.

Беш давлат бошлиқлари бу саъй-ҳаракатларини Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгаши қўллаб-қувватлашига, жумладан Тожикистон-Афғонистон чегарасига БМТ кузатувчиларини юборишига ҳамда Тожикистонга одамийлик ёрдами ва техника билан ёрдам берилишига умид қиладилар.

Кенгаш қатнашчилари МДҲ-га аъзо бўлган бошқа давлатларни можаро оқибатларини тугатишда Тожикистонга ёрдам беришга чақирадилар.

Қозоғистон Республикаси Президенти
Нурсултон НАЗАРБОЕВ
Қирғизистон Республикаси Президенти
Асқар АКАЕВ
Россия Федерацияси Президенти
Борис ЕЛЬЦИН
Тожикистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси
Имомали РАҲМОНОВ
Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ислом КАРИМОВ

ЧЕГАРАЛАРНИНГ ДАХЛСИЗЛИГИ ТЎҒРИСИДА БАЁНОТНОМА

Мазкур баёнотномани имзолаган давлатлар, ўзларининг БМТ Низоми ва Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгаши принципларига, шунингдек, Мустақил давлатлар ҳамдўстлигининг муҳим ҳужжатларига содиқлигини тасдиқлаб,

давлатларнинг ҳудудий яхлитлиги ва чегараларнинг дахлсизлиги халқаро муносабатларда асосий омил эканлиги ҳамда уларга риоя қилиш халқлар ўртасида тинчликни, хавфсизликни, барқарорликни сақлашнинг муҳим шарти эканлигини таъкидлаб,

давлатларнинг ҳудудлари дахлсиз бўлиб, БМТ Низомини бузган холда куч ишлатиш нуқтасига айланмаслиги лозимлигини эслатиб,

ўз чегараларининг Мустақил давлатлар ҳамдўстлигига кирмагаи мамлакатлар томонидан бузиш ҳоллари юз бераётганидан ташвишланиб,

БМТ Низомининг 51-моддасига мувофиқ давлатларнинг ўзини манфаатларини якка ва коллектив ҳимоя қилиш ҳуқуқига асосланиб,

Қуйидагиларни баён қиладилар:

1. Мазкур баёнотномага имзо чеккан давлатлар чегаралари дахлсизлигини таъминлаш уларнинг биргаликдаги муҳим ҳаётий манфаатдор соҳаси, муштарак иши бўлиб, кўп томонлама ва икки томонлама асосда амалга оширилади.

2. Мазкур баёнотномага имзо чеккан давлатлар ўз чегараларига қилинган ҳар қандай тажовузкорлик ҳаракатини ғайриқонуний ҳаракат деб ҳисоблайдилар. Бундай ҳаракатлар халқаро ҳуқуқ қоидаларига асосан ўзини якка ёки коллектив ҳимоя қилиш мақсадида, жумладан, қуролли куч қўллаб тегишли жавоб чораларини кўришга асос бўлади. Мазкур баёнотномага имзо чеккан давлатлар ҳар бирининг ҳудудига ташқаридан бостириб киришга уринишларга биргаликда чек қўядилар ва зарба берадилар.

3. Мазкур баёнотномага имзо чеккан давлатлар ўз ҳудудларида ҳар қандай шахс, гуруҳ ёки ташкилотнинг шу давлатлар чегараларининг дахлсизлигини бузишга қаратилган ҳаракатларининг олдини оладилар ва бундай ҳаракатларга зарба берадилар.

4. Мазкур баёнотномага имзо чеккан давлатлар бошқа давлатлар билан умумий чегаралари дахлсизлиги учун биргаликда жавобгардирлар. Шу билан бирга, мазкур баёнотномага имзо чеккан давлатларнинг бирontaси иккинчи давлат чегараси хавфсизлигини бир томонлама таъминлаш мажбуриятини олмайди.

5. Мазкур баёнотномага имзо чеккан давлатлар барча манфаатдор томонлар иштирокида музокаралар йўли билан чегаралардаги қуролли можароларнинг олдини олиш ва тўхтатиш йўлларини излашга тайёр эканликларини билдирадилар.

6. Мазкур баёнотномага имзо чеккан давлатлардаги ички барқарорлик уларнинг чегараларида хавфсизликни таъминлашнинг зарур шартидир. Шунинг учун бу давлатларнинг ҳар бири бундан кейин ҳам инсон ҳуқуқлари ва асосий эркинликларини ҳимоя қилиш негизида жамиятнинг демократик асосларини мустаҳкамлаш, миллий тотувликка эришиш йўлида зарур чора-тадбирларни амалга оширадилар.

7. Мазкур баёнотномага имзо чеккан давлатлар қўшни давлатлар ва умуман халқаро ҳамжамият бу баёнотноманинг асосий қоидаларини тўғри англаган ҳолда уларни қўллаб-қувватлашларига умид билдирадилар.

Қозоғистон Республикаси номидан
Нурсултон НАЗАРБОЕВ

Қирғизистон Республикаси номидан
Асқар АКАЕВ

Россия Федерацияси номидан
Борис ЕЛЬЦИН

Тожикистон Республикаси номидан
Имомали РАҲМОНОВ

Ўзбекистон Республикаси номидан
Ислом КАРИМОВ

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош котиби жаноб Б. БУТРОС ҒОЛИЙга

Муҳтарам Бош котиб жаноблари!

Тожикистон — Афғонистон чегарасидаги вазият ғоят кескинлашгани сабабли сизга мурожаат қилмоқдамиз. Иш Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг аъзоси бўлган мустақил давлат — Тожикистон Республикасининг ҳудудига кенг кўламда ҳужум қилишгача бориб етмоқда. Сўнгги пайтда Афғонистон ҳудудидан чегарани ёриб ўтиш ва Тожикистонда қуролли можарони авж олдириш мақсадида ҳарбий операциялар ўтказилмоқда. Тожик мухолифати жангарилари ҳамда уларни қўллаб-қувватлаётган айрим афғон қуролли гуруҳларининг ўққа тутиши ва ҳужуми натижасида тинч аҳоли орасида қурбонлар кўпаймоқда, Тожикистон давлат чегарасини қўриқлашда иштирок этаётган аскарларимиз ҳалок бўлмоқда.

Қозоғистон, Қирғизистон, Россия, Тожикистон ва Ўзбекистон МДҲ доирасида коллектив хавфсизлик тўғрисидаги шартномани имзоладилар. Шу шартномага мувофиқ ва БМТ Низомининг 51-моддасига мувофиқ ўзини якка ва коллектив мудофаа қилиш ҳуқуқини амалга ошириш тарзида биз Тожикистонга қўшимча ёрдам, шу жумладан ҳарбий ёрдам бериш тўғрисида қарор қабул қилдик.

Биз куч ишлатиш усулини эмас, балки можарони сиёсий бартараф этиш йўлларини излашни танлаб олдик. Бунинг учун имконият борлигига ишончимиз комил. Афғонистонда ҳам масалага масъулиятли ёндашув устун келиб, Тожикистон ҳудудига қурол билан бостириб киришга йўл қўймаслик юзасидан таъсирчан чоралар кўрилади, деб умид қиламиз.

Муҳтарам Бош котиб жаноблари!

Биз Афғонистон ҳамда минтақадаги бошқа давлатлар билан, барча манфаатдор томонлар билан кенг амалий мулоқотга тайёрмиз.

Бу соҳадаги саъй-ҳаракатларимизга кўмаклашишни қатъий илтимос қилиб Сизга мурожаат қилмоқдамиз.

Минтақадаги тинчлик ва хавфсизликка таҳдидни эътиборга олиб, БМТ хавфсизлик кенгашидан Тожикистон — Афғонистон чегарасида вужудга келган хавфли вазиятни сира кечиктирмай кўриб чиқишни ҳамда шу чегаранинг даҳлсизлигини таъминлаш чораларини кўришни, жумладан, БМТ кузатувчиларини юборишни илтимос қиламиз.

Қозоғистон Республикаси ташқи ишлар вазири
Т. СУЛЕЙМОНОВ
Қирғизистон Республикаси ташқи ишлар вазири
Э. ҚОРАБОЕВ
Тожикистон Республикаси ташқи ишлар вазири
Р. ОЛИМОВ
Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири
С. САИДҚОСИМОВ
Россия Федерацияси ташқи ишлар вазири
А. КОЗИРЕВ

Бугунги кунда «Қизил тонг» ишлаб чиқариш бирлашмаси тамғаси босилган пальтоларини кўпчилик мамнунлик билан харид қилади. Айни пайтда корхона ишчи ва хизматчилари бозор иқтисодиёти шароитида ишлаб, жаҳон андозалари талабларига жавоб берадиган маҳсулот ишлаб чиқаришга интилишмоқда.

СУРАТЛАРДА: жамоа ишлаб чиқариш фаолиятидан айрим лавҳалар.

Виктор Багаев суратлари.

* *Мактаблар янги ўқув йилига шайми?*

ИҚТИДОР НАМОЁН ЭТСИН УЧУН

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси мустақиллигининг икки йиллик айёмининг илк кунлари олий ўқув, техникум, ҳунар-техника билим юртлари ҳамда мактабларда биринчи қўнғироқ билан бошланади. Шу кунлари кўча ва хиёбонларимиз қўлларига гулдасталар тутиб, шодон қувнашиб бораётган ўғил-қизларимизга тўлиб кетади. Бу қўшалоқ байрамлар — Мустақиллик байрами билан бошланадиган янги ўқув йили ҳар йили ўз қувончу шодликлари билан қайтиб-қайтиб келаверади.

Хўп, шундай экан, мактабларда нима ишлар қилинмоқда? Синфхоналар тахтми, машғулот учун шарт-шароитлар яратилганми?

Худди шу хусусда қизиқиб, Чилонзор туманидаги Ислом Усмонов номидаги 200-мактабга бордик. Бошқа мактаблар каби бу ерда ҳам барча муаллим-устозлар, хўжалик ишлари бўйича ходимлар ўзларига топширилган вазифаларини бажо этишмоқда.

— Ҳорманглар, — дедик мактаб директори, Ўзбекистон халқ маорифи аълочиси Абдувосиқ Абдуваҳобовга юзланиб. — Тугай деб қолдими ишлар?!

— Мана, кўриб турганингиздек, — деб гап бошлади Абдувосиқ ака. — Мактабимиз ўқувчиларини кутиб олиш учун ҳамма чораларни кўраяпмиз: таъмирбоп жойларини таъмирлаяпмиз, яъни оқлаш, бўяш дегандек. Экинзорлар ва спорт майдонларини тартибга соляапмиз. Синфхоналар деярли тайёр. Ҳамма муаллимларимиз шу ерда. Кўпчилиги ўз ўқувчилари учун синфхоналарини жиҳозлаш, турли қуролли кўргазмалар билан тўлдириш ташвишида.

— Янги ўқув йилини кўпчилик ота-оналар орзу қилаётганларидек бошлашга тайёрмисизлар?

— Бу бизнинг асосий вазифамиз-ку, — деб гапини давом эттирди директор. — Очиғини айтсам, энди бутунлай янгича иш тутаяпмиз. Бошланғич синфдан бошлаб, саралашлар бошланади. Махсус синфларга эътиборни кучайтирамиз. Масалан, яхши ўқишни, санашни биладиган болаларни ЭҲМ синфида ўқита бошлаймиз. Математика ўқитувчиси Муҳаббат Акбарова зиммасига юклатилган бу вазифа. Яна бир махсус синф бичиш-тикиш, ижодий ишлар билан шуғулланади. Бу масъулият Гулчеҳра Тўлаганова зиммасида. Алифбесиз ўқиш синфи билан эса Муҳаббат Азизова шуғулланади. Эртанги кунимиз қурувчилари, яратувчилари, давлат арбоблари бугунги болажонларимиздир. Шундай экан, бепарволикни четга йиғиштириб қўйиб, улар тарбиясига жиддий эътибор беришимиз керак. Бу — бизнинг энг асосий бурч ва масъулиятларимиздир.

— Абдувосиқ ака, кўп бўлгани йўқ, эндиликда мактаб ўқитувчиларини тарбияланувчи болалар шунчаки «опа», «ака» демасдан, «устоз» дейишга ўрганишмоқда. Айтишга осон сўз, аммо ҳар бир ўқитувчи ана шу шарафли номга лойиқ бўлишлари учун ўз устларида ишлаяптиларми? Сиз уларнинг дарс ўтиш, фан сирларини тушунтириш, ҳаётга боғлаб мулоҳаза юритишга даъват этаётганларини сезаяпсизми?

— Бу — жиддий масала. Биз мактаб маъмурияти ҳам бу ҳақда кўпгина режалар тузмоқдамиз. Тўғри, муаллим — устоз. Дарвоқе, бир ҳақиқатни ҳамма муаллимлар тан олишлари ва шунга эришишларини жуда-жуда хоҳлардим. Бола рассом бўлмоқчи, бола муаллим бўлмоқчи, қиз шифокор бўлмоқчи, қиз — раққоса бўлмоқчи, аммо у бўлолмади, илк орзуси ушалмай қолди. Нега? Тўғридан-тўғри айтишим мумкин, бу «бўлолмаганлар» учун яккаю ёлғиз муаллим айбдор. Ҳа, мен шундай тушунаман. Демак, ўқитувчи ўқувчининг қизиқишларини сўндириб қўйган, қизиқишлари билан шуғулланмаган. Шундай ҳоллар ҳам бўлади-да, яхши ўқиётган ўқувчини ҳар бир ўқитувчи ўз фани бўйича қизиқтиришни хоҳлаб қолиб, оғдиришга ҳаракат қилади. Мусобақаларга таклиф қилади, янги китоблар олиб келади. Оқибатда ўқувчи унга ҳам, бунга ҳам озгина-озгина қизиқади-да, асосийсини эгаллай олмай қолади. Кейин, мактабни битиргандан кейин «Ким бўлсам экан?» деб хаёл сура бошлайди. Шунинг учун ҳам биз бошланғич синфдан бошлабоқ ўқувчиларга ўз йўналишлари бўйича фан ўқитиб боришни режалаштиряпмиз. Энди сизнинг муаллимлар хусусидаги саволингизга келсак, тан оламан, ҳали кўпгина ўқитувчиларда «эски қолиплар» бор, баъзиларида «оч қорним, тинч қулоғим» қабилидаги «иш юритиш»лар ҳам йўқ эмас. Жон койитгилари, бош оғритгилари йўқ. Бунинг учун нима қилиш керак? Биз эса шу йўлни танладик: карвонни тўхтатиб бўлмайди, фақатгина ёш муаллимлардангина умид қилиш мумкин. Негаки уларда ҳозир ижодий ишлашга, изланишга имкон ҳам, етарлича куч-ғайрат ҳам бор. Ҳали уларнинг ютуқлари олдинда турибди. Умидларимиз ҳам фақат шулар орқалигина ушалади, рўёбга чиқади. Айниқса уларга яхши тарбия бера оладиган, тажриба ўргатадиган, устоз даражасига эришган ўқитувчиларимиздан Маҳкам Илҳомов, Ислом Икромов, Фозилжон Тоҳиров, Асқар Иброҳимов, Ўткир Зоиров, Муҳаббат Азизова, Мамлакат Азизова, Зуҳра Ниғмоновалардан умидимиз катта.

— Абдувосиқ ака, мактаб ўқувчиларига дарсликлар давлат бюджети томонидан ажратилар экан. Бундан ташқари бошланғич синфдан тортиб, 5-синф ўқувчиларигача бепул овқатланадилар. Бу давлат томонидан берилаётган имтиёзлар. Мактаб биноларини таъмирлаш, керакли жиҳозлар учун сарф-харажатлар қилишда ҳомийлар ҳам ёрдам беряптиларми?

— «Тинчлик» маҳалласининг раиси, «Электроприбор» бирлашмаси бош директори Бахтиёр Тўлагановдан хурсандмиз. Имкони борича мактабимиз учун керакли жиҳозлар сотиб олиш, таъмирлаш ишларида ёрдамини аямаяпти.

Суҳбатдош Зоир ТУРСУНОВ.

* *Ким бўлсам экан?*

ҲУНАРДАН УНАР

ҲУНАРНИ эъзозлаган киши кам бўлмайди. Айниқса, касбни севиш, энг аввало уни тўғри танлай билиш катта аҳамиятга эга. Бу борада у ёки бу касбга йўналиш берувчи, турли ихтисосликлар бўйича мутахассислар тайёрловчи ўқув масканлари шаҳримизда талайгина. Шулардан бири А. Абдураҳмонов номидаги Тошкент политехника техникумидир.

Мазкур ўқув юрти 1961 йилда ташкил топган бўлиб, ўтган давр мобайнида халқ хўжалигига 17 мингдан ортиқ мутахассисларни етиштириб чиқарди. Улар ҳозир ишлаб чиқаришнинг турли соҳаларида меҳнат қилмоқдалар.

Малакали мутахассислар тайёрлашга бўлган талаб ва эътибор техникумдаги ўқитиш тизими асосини ташкил қилади. Шунга биноан бу ерда йигит-қизларнинг касб-ҳунар ўрганишлари учун барча шарт-шароитлар яратилган.

Айни пайтда техникумда тикувчилик ишлаб чиқариш технологияси, тикув фабрикаси ускуналари бўйича трикотаж буюмлари ишлаб чиқариш, устки кийимлар, пойабзалларни моделлаштириш, тери ва мўйна технологияси каби ихтисосликлар бўйича мутахассислар тайёрланади. Ўқиш талабаларнинг имкониятларини ҳисобга олиб, кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларда ташкил қилинган.

— Бу йил техникумимизда 280 нафар талаба мутахассисликни эгаллаб, ишлаб чиқаришга йўлланма олдилар, — дейди техникум директорининг ўринбосари Туйғун Иброҳимов. — Республикамиз мустақилликка эришганидан кейин миллий ва маҳаллий мутахассисларга бўлган талаб тобора ортиб бормоқда. Шуни назарда тутиб бу йил ўқув юртимизга 450 нафар йигит-қиз қабул қилинади. Ўқиш ва ўқитиш дастури ҳам шунга мослаб ишлаб чиқилди.

Ҳозирги кунларда техникум янги ўқув йилига қизғин тайёргарлик кўрмоқда.

Саъдулла СУЛТОНОВ.

* *Ноёб иншоотлар қурилишида*

ЕНГ ШИМАРГАН БУНЁДКОРЛАР

ҚАДИМ-қадимдан Ўрда атрофи шаҳарнинг ўзига хос кўрки бўлиб келган. Айниқса, ёзги мавсум кезлари анҳор бўйи катта сайилгоҳга айланиб кетади. Бу ердан дам олувчиларнинг қадами узилмайди. Худди шу нуқтада Тошкентимизнинг энг гўзал биноларидан бири бўлмиш «Туркистон» маданий марказининг қад кўтариши Ўрда файзига янада файз қўшадиган бўлди.

Ҳозир чор атрофга салобат солиб турган бу бино яқинига келган киши шитоб билан қурилаётган яна бир ноёб иншоотнинг гувоҳи бўлади. Маданий марказ майдони орқасида тўрт темир устундан бунёдга келаётган бу қурилиш халқ томошалари ёзги театри учун мўлжаллангандир. Президентимиз ташаббуси билан қад кўтараётган ноёб театр лавҳасини Тошкент шаҳар бош режа илмий-тадқиқот ва лойиҳа институти меъморлари ва муҳандислари яратишди. Ижодкорлару қурувчиларни вақт шоширмоқда. Чунки театр «Туркистон» маданий маркази билан биргаликда Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллик байрами бўсағасида томошабинларни ўзига чорлайди. Шу туфайли тайёрланган ва тасдиқланган лойиҳа чизмалари пешма-пеш қурувчиларга етказиб берилмоқда. Бу масъулиятли ва мураккаб ишни Юлия Акопжанян, Маҳмуд Мусаев, Ренат Камолов, Виктор Ярошевичлардан иборат муаллифлар гуруҳи амалга оширмоқда.

Халқ томошалари театри анҳор ўзанига жойлашиши билан диққатга сазовордир. Шунинг учун ҳам «Анҳор» ошхонасига ҳам ушбу мажмуага мутаносиб қилиб ишлов берилмоқда. Ҳозир иншоотда бунёдкорлар тунни тонгга улаб меҳнат қилишяпти. Уларнинг мақсади белгиланган муддатда ёзги театрни фойдаланишга топшириб, Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллик байрамига муносиб совға тайёрлашдан иборатдир.

Маҳмуд ОРИПОВ.

СУРАТЛАРДА: қайта таъмирланаётган «Анҳор» ошхонаси; қурилаётган халқ томошалари ёзги театрининг ҳозирги кўриниши.

Холмат Мирзакаримов суратлари.

* *Акс садо*

«БИЗГА ҲАМ ҲАВАС ҚИЛИШСИН»

«ТОШКЕНТ оқшоми» газетасида юқоридаги сарлавҳа остида эълон қилинган мақолани ўқиб, қўлимга қалам олдим. Мақола муаллифи Озода Бекмуродова шаҳримизга ташриф буюраётган қишлоқ қизларидаги табиийлик, ўзини тутиши, юриш-туришидаги миллийликдан пойтахтимизда яшаётган қизлар ўрнак олиши кераклиги ҳақида ёзади.

Ҳақиқатан ҳам муаллифнинг куюнганича бор. Беихтиёр ёдимга бир воқеа тушди. Ўшанда биз дугонам билан Тошкент Давлат университетининг журналистика факультетига ҳужжатларимизни топширгани борган эдик. Шунда сочлари қирқ кокил қилиб ўрилган қиз эътиборимизни тортди. Унинг кўкрак бурма ўзбек атласию бошидаги ўзига ярашган дўпписига ҳамма ҳавас билан қарарди. Секин дугонамни туртдим. Унинг ҳам кўзлари ёнарди. Кейинчалик имтиҳонлар бошланганда қишлоқнинг шу оддий қизи биз билан синовлардан ўтди. Иккинчи курсда таълим олаётганимизда эса Назокат (исми жисмига монанд эди) бир кунда сартарошхонага бориб, сочларини қирқтириб келди. Бу ҳам етмагандек пардоз-андозга ружу қўйиб, табиатида ўзгаришлар сезила бошлади.

Курсдошимизнинг хулқ-атворини кузатиб, ўйланиб қоламан. Назаримда қишлоқдан, ота-онадан узоқлашиш қизларимизга қимматга тушяпти. Уларнинг айримлари ўзларига ортиқча эрк бериб юборсалар, бошқалари соддаликлари ва ишонувчанликлари билан нотўғри йўлга кириб қоладилар. Бу эса шаҳарга келиб одамларга қўшилиб, ёмон отлиқ бўлди дегани эмас.

Шундай экан қизларимиз, улар хоҳ қишлоқдан, хоҳ шаҳардан бўлишсин, доимо ота-она, маҳалла-кўй назорати остида бўлишларини истардим.

Дилдора ОРИПОВА, талаба.

ЎЗАРО ҲАМКОРЛИКДА

БУГУНГИ иқтисодий танглики бартараф этишнинг илмий асосланган йўл-йўриқларини ишлаб чиқишда олий ўқув юртларида ҳам зарур қўлланмалар тайёрланиб, уларни ҳаётга тадбиқ этиш тадбирлари кўрилмоқда. Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институтида ҳам бу муаммони ижобий ҳал этишга қаратилган муҳим тавсияномалар тайёрланди.

Олий ўқув юртининг Ўзбекистон халқлари тарихи, сиёсатшунослик ва ҳуқуқшунослик кафедраси билан ҳисоблаш техникаси ва амалий математика кафедраси ўзаро ҳамкорликда ишлаб чиққан концепция ҳам муҳим илмий-амалий аҳамият касб этади. Ана шу ҳужжатда республикамизнинг иқтисодий тараққиёти билан боғлиқ қатор масалалар ўз ифодасини топди.

Математик моделлаштириш ёрдамида ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг қонуний хусусиятлари кўрсатиб берилган ушбу концепция олий ўқув юртида қизиқиш уйғотди. Бу йўриқнома институт кафедраларида атрофлича кўриб чиқилди ва маъқулланди.

Ҳисоблаш техникаси ва амалий математика кафедрасининг мудири, профессор А. Ғофуров ташаббуси билан юзага келган бу йўриқнома талабалар ўртасида ҳам муҳокама қилинди. Эндиликда уни нашрга тайёрлаш тадбирлари кўрилмоқда.

Саодат ОБИДОВА.

Кулинг дўстлар, умрингиз узун бўлади

Юсуфжон қизиқ ШАКАРЖОНОВ

— ОЙИЖОН, айтдим-ку, бошқа жойга борманг, деб.
— Тилингни тий! Қўйиб берсам, мени эмас шайтонни ҳам аврайсан.

— Ойи... ахир... мен уни жуда ҳурмат қиламан.

— Ҳа, ҳа, сен ўшани ҳурмат қиласан... Сени туғиб, тарбиялаб, ўқитиб, кўрган кўргилигим шу бўлдими? Биттани десам ўнтани қўндирасан. Хўш, Замирахоннинг нимаси сизга ёқмайди? Илми бўлса бор. Мактабни битирганига мана худога шукр, икки йил бўлди. Бошқа қизларга ўхшаб кино- театрни билмаса, эшик хатлаб кўчага чиқмаса, сочини иккита қилиб орқасига ташлаб юришини кўрсанг, вой, бўйингга қоқай, шундай ўзига ярашадики, бир пиёла новвот чойда симириб юборгинг келади. Унинг одобини айтмайсанми—мени узоқдан кўриши билан етти букилиб салом бериб, камалак бўлиб кетади-я, камалак.
— Ойижон, мен уни ёмон деяётганим йўқ-ку... Лекин Васила...

СПОРТЧИ КЕЛИН

Ҳажвия

— Тағин Васила дейди-я, нима бало у қиз сени иссиқ-совуқ билан ўзига ром қилиб олганми? Ҳой бола, менга қара, ўша «пискультурний»ни нимасига ишқибоз бўлиб қолдинг!? Қачон қарасанг, истадионда югургани-югурган. Ахир, бўйи етган қиз бўлса, мум тишлаб-аб уйда ўтирса бўлмайдими. Анави куни бўлса йиқилиб, муштлашгандай пешонаси ғурра бўпти.

— «Той қоқилмасдан от бўлмайди», дейишади-ку. Ҳадемай у биринчи разрядли спортчи бўлади, ўшанда ҳечам йиқилмайди.

— Ордоналар қолсин-да разради. Шунча одамлар орасида битта майка-турсикда югурадиган қизда ҳаё бўладими! Кеча бўлса кўчанинг ўртасида мени тўхтатиб, «Холажон, Комил акамлар тузалиб кетдиларми», дейди. Энсам қотиб «Ҳа, отдай, чопқиллаб юрибди», десам «Вой, ҳозир чопмай турсинлар, узилиб қоладилар», дейди-я. Вой, сендақа насиҳатгўйдан ўргилдим-у. Ҳей, менга қара, сен танлаб-танлаб тозисига учраган бўлмагин, тағин. Дидингга ҳам чечак чиққанми, нима бало.
— Хабарингиз бор-ку, ойи. Орамиздаги муносабатнинг туғилганига бир неча йил бўлди. Биз бир-биримизсиз... — Ўғил у ёғини улай олмади.
Ўжар ва инжиқ онасига ўз мақсадини қандай тушунтирса экан. Ишқилиб, Васила билан бўлган беш йиллик муҳаббатга доғ тушмасин-да.
— Ҳа, нега жим бўлиб қолдинг, гапир у ёғини. Онангни назарингга ҳам илмайсан, мендан ҳам ўша «пискультурнийинг» азиз. Хўш, гапир, Замирани дейсанми ёки ўша чопағонними?
Маъсуда холанинг киприклари пирпираб кетди. Унинг важоҳати хўрозга ташланмоқчи бўлган беданани эслатарди... Ўғлини шунча Василадан айнитмоқчи бўлди, лекин ҳамма ҳаракатлари сувга айтилган чўпчакдек зое кетди. Наҳотки, якка-ю ягона ўғлини шунча вақтдан буён хафа қилиб келаётган бўлса. Наҳотки, нури-дийдасининг ягона орзусига тўғаноқ бўлаётган бўлса. Доим онаси ҳақида қайғурадиган ўғли бундан буён ҳам қайғуриши табиий! Василанинг ота-оналари тузуккина-ю... Фақат, «пискультураси» ёқмайди-да. Яна бир гапириб кўрайчи, ётиб қолгунча отиб қол, деганлар-у!
— Хўп, айтайлик, тўйларинг ҳам бўлиб ўтди, бириккита болалик ҳам бўлиб олдинглар. Ўшанда ҳам Василанг боласини орқасидан эргаштириб истадионда югуриб юрадими?
Комил қарши ҳужумга ўтиш пайти келганини сезиб жилмайди.
— Ойижон, у тўйимиздан сўнг югурмайди. Мактабда болаларга дарс беради, хакамлик қилади. Ўзининг эса оёқ-қўли чаққон. Ғир этиб бозор-ўчарга ҳам бориб келаверади. Ахир, биз, сизнинг кўнглингизга озор бериш учун турмуш қураётганимиз йўқ-ку.
Маъсуда хола ўрнашиброқ ўтириб олди. Ўғли тасвирлаган турмуш кўз олдидан тасбеҳ доналаридек ўта бошлади. «Ҳар қалай, ўғлимнинг ақли бошида», деб пичирладида мийиғида кулди.
— Қани, ўғлим, нариги уйдан тугунни олиб чиққинчи.
— Яна... Замирахонникигами?

— Нафасингни иссиқ қилсанг-чи... «Пискультурнийникига»!

Абдунаби МАННОПОВ.

БИР КУНЛИК МАШМАША

Ҳангома

ЭРТАЛАБ соат тўққиз: Давраев ботинкасининг учи билан эшикни очиб, ғўдайиб кириб келди. Чап қўлида автобусларда туткични ўраб ушлаш учун олинган газета, ўнг қўлида атиргул.
— Ассаломуалайкум, домла!— дея кўнгил учун ўрнимдан бир қўзғолиб қўйдим. У истар-истамас, «Са...лом» дея ғарч-ғурч юриб, хона тўрига — ўз ёзув столига борди. Дераза токчасидаги қизил қутили атирсовунни қўл учида олиб изига қайтди.
Унинг «беш йилдан бери кияман», деб мақтаган, учли ботинкаси бирам ғарчиллайди-ки, кўча-кўйда бирга юргани уяласан одам. Кунора мойланавериб адойи-тамом бўлай деб қолган.
Ғарч-ғурч... Бир қўлида сув тўлдирилган стаканда гул, бир қўлида совун қутиси, бошлиғим қўлларини ювиб келдилар, Гулни столдаги календарь ёнига қўйиб, қирра бурунларини хиёл тегизиб кетма-кет икки марта ҳидладилар. «Оҳ-оҳ» деб чуқур нафас олиб, мен томонга кўзларини сузиб қараб қўйдилар. Стол тортмасидан оппоқ сочиқ олиб қўлларини артдилар. Кейин шишасига лўли қизнинг сурати солинган одеколондан юзларига суртиб, бўйин ёқаларига қиттак-қиттак томизиб қўйдилар.
— Кела-келгунингча ҳар хил одамга кўзинг тушиб, таъбинг тирриқ бўлади, атир кўнгилни очади, — дедилар менга қараб. Кейин бошқа кичикроқ сочиқда қўлларини қуруқлаб артдилар.
Соат тўққиздан ўн беш дақиқа ўтди: Давраев энди телефон дастасини оқ қоғоз билан арта бошлади. Кейин сигнални эшитиб кўрди-да, рақамларни терди.
— Алло-алло, бу сенми? Эрталабки салом! Ҳа, дўстим, сенинг дуоларинг соясида беозор ўрмалаб юрибман... Нима бу, бундай сим-пим қоқай демайсан, мен йўқламасам, нафасинг ҳам чиқмайди...
Шу пайт узун бўйли, узун бурунли корректор Эргашвой бир рўйхат кўтариб кирди.
— Домла, манавуни кўриб, имзо чекиб бераркансиз, — деди у.
— Ҳозир, ҳозир, — Давраев трубкага деди. — Ҳозир дўстим, ҳозир, манави нарсани кўриб берай, кейин яна...
Бошлиғимдан олдинроқ дўсти телефон трубкасини қўйиб қўйди, шекилли, «не» деганича дастакни босди.
Соат ўн: Давраев рўйхатга тикилиб «уҳ» тортди, пешонаси тиришиб, минғирлади:
— Қачон қарасанг, Холтоевни «Халтаев» деб ёзишади...
У қоғозга узоқ тикилиб тургач, қалам билан чизади.
— Мана ол, катта қилиб қўл қўйдим.
— Алло, алло. Нодира! Қайси Нодира? Онасими, қизими? Ҳа... неччи олдинг?.. Балли, она қизим, балли! — Мен томонга қараб, ғурур билан, — мантиқдан беш опти, қизим, — деди. — Сен бўлсанг қўрқиб юрибсан, айтмадимми!.. Алло, алло, уҳ! — телефон бузилиб қолди. Қайта-қайта ричагни босиб, ўнглай олмади, Аччиғланиб ўрнидан турди, ғарч-ғурч юрганича «Ремонт бюросига телефон қиламан», деб қўшни хонага чиқиб кетди...
Соат ўн ярим: хонада бир ўзим қулоғим тинчиб, атир билан совун ҳидини яққолроқ ҳис қилиб, юқоридаги ёзганларимга кўз югуртириб ўтирибман. Ҳар куни шу аҳвол — телефонбозлик. Майли, оғирроқ бўлиб, сабр қилай-чи.
Бирдан эшик очилиб, ғарч-ғурч бошлиғим ҳовлиқиб кирди.
— Тузатди, жирингламадими?
Мен бош чайқадим.
Соат ўн бир: бошлиғим иягини қўлига тираб бироз жим ўтириб қолди. Кейин савдо корхонаси бошлиғига, сўнг қаторасига учта магазинга телефон қилди. Ҳар бирига ўзини таништиргач, гапни шундай бошлади:
— Москвага кетяпман. Ўзингизга маълум, уёқлар совуқ. Эрталаб радиони эшитдингизми? Э, балли! Энди бизга қалин чармдан тикилган ё қирқ бир, ё қирқ икки размерли ботинка, шунга яраша битта ипак, битта ип носки, уларнинг устидан киядиган жун пайпоқ керак. Ҳа балли! Ўзим касалванд одамман, тағин Москопим чиқиб қолмасин. Э, яшанг, ука!
У менга қараб қўлларини ишқалаганча:
— Иш битди, — деди-ю бирдан тиши эсига тушиб, жағини ушлади. Поликлиникадаги танишига сим қоқди.
— Алло, салом алайкум! Шу денг. Маскопга борадиган бўлиб қолдик. Ҳалиги ўзингиз даволаётган тишимни нима қилсак экан-а. Тағин совуқда зўрайиб кетиб Маскопда қолиб кетмасам деб қўрқаяпман... А, кеча келдингизми. Совуқмас дейсизми, қандай? Ҳа яхши! Хўш самолётда борган маъқулми, поездда? Сиз поездда бордийизми? Ҳа, ҳа боришда самолётда, келишда поездда денг. Бўлмаса, менам шунақа қила қоламан. Хўп, барака топинг! Айтгандай тишни нима қиламиз...
Соат ўн бешта кам ўн икки: бошлиғим билет кассаси билан гаплашмоқда.
— Алло, алло, «Андижон — Москва» неча марта қатнайди? Ҳафтасига икки марта? Билет фақат душанба, жумада сотиладими? Ҳа, бўпти!
Аэропортнинг шаҳардаги кассасига телефон қилганида, у ерда ҳам иши битмади шекилли трубкани тақ этказиб қўйиб:
— Ёмон хунук бўлди-ю, билет йўқмиш, — дея бош бошлиқ хонасига зипиллаб кириб кетди. Орадан чорак соат ўтар-ўтмас «Билет ҳал бўлди, топилди» дея ҳовлиқиб кирди. Кейин кўкрак чўнтагидаги занжирли соатининг қопқоғини очиб:
— Ие, тушлик вақти бўп қоптику, кетдик, — деди. Тушликдан қайтгач, менга чой буюриб, ўзи яна телефонга ёпишди.
— Алло, алло, сизни бошқармадан бўлим бошлиғи Давраев безовта қилаяпти. Сизларда корхона бўйича биринчи кварталда икки юз минг киловатт-соат электр энергия тежаш мўлжалланган эди... Нима бўлди? Бажара олдик! Хўп раҳмат, раҳмат! — У трубкани тақ этказиб қўйди.
— Кечаги маълумот тайёр бўлдими? — деб сўради.
— Ҳа, тайёр домла! — ўрнимдан турдим.
— Ҳа, майли, ҳозирча ўзингизда туратурсин. Футболга кеч қолмайлик, — деб қолди.
— Тўрт яримда-ку, — дедим ҳовлиқиб.
— Ҳе, ука, дунёнинг иши тамом бўлармиди. Эртароқ бориб, боққа кириб, сал бундай пивомиво қиламиз-да.
— Хўп, домла, — дея дик этиб ўрнимдан турдим.
Иш кунимиз тугади. Ичимда «Яшасин, Давраев!» деб ёнма-ён кетяпман. Ғарч-ғурч, қадамлари чаққон, бошлиғим қандайдир қўшиқни ҳиргойи қилиб бораяпти. Ишқилиб бу тотувлигимизнинг охири бахайр бўлсин-да, дейман. Чунки, бир кунлик иш ҳақида ёзилган мақола чўнтагимда, конвертни дам-бадам ушлаб қўяман. Уни тезроқ таҳририятга жўнатиш пайидаман.

Бекмирза МАҲМУДОВ.

⊙

Қизиқчилар шоҳсупасидан ўз ўрнини топган Обид Асомов каби қизиқчилар мухлисларига, томошабинларига ширин кулги, яхши кайфият, ҳузур бағишлаш учун не кўйларга тушмайдилар-а!! Ҳа, кулиш осон, кулдириш машаққат.

Қаранг-а, Обид Асомов кишилар лабларида бехос кулги қўзғаш, фаромуш хаёлларини, ташвишу дардларини бироз бўлса-да аритиш учун нене қиёфаларга кириб чиқаяпти-а!..

⊙

ТАОМЛАР ПАЙРОВИ

Аския

Фозил ака Убайдулла акага қараб: Убайдулла ака, мана тушлик вақти ҳам бўлиб қолди. Бирор ошхонага борсак, таом есак, хотиржам ўтириб. Кўп гапираверib бошимни қотириб, ўша ерда ҳам қулоққа «ЛАҒМОН» осмайсизми-а?
Убайдулла ака. Сиз менга ҳалитдан маломат қиляпсиз, ака. Мен ёш йигитмидимки, сизга олифта гапни айтсам. Мен ҳар гапни маромида гапирадиган босиқ одамман. У сиз бировни гапига ҳадеб аралашавериб, одамни жиғига тегаверадиган одамсиз, «МОШХЎРДА»ГА қатиқ бўлиб.
Фозил ака: Гапни бошқа ёққа бурманг, ака. Гап орасида мени маҳмадона одамга чиқаряпсиз шекилли. Ҳадеб жиғимга тегаверсангиз борми, мен ҳам сизга аччиқ гаплар айтиб ўз ёғизга нақ ўзизни «ҚОВУРИБ» ташлайман-а!
Убайдулла ака. Мени ҳам сиздан бироз кўнглим қолди. Сиз билан ҳеч овқатланишга бормайман. Қачон бирга борсам борми, нуқул «МАСТАВА»га пашша тушгани-тушган. Бир балойиз бор-ов сизни-а?
Фозил ака. Овқатизга пашша тушса ҳам мен айбдорманми ҳали, пешонангиз сирғанчиқ-да. Ё пешонангизни яхшилаб бир ювиб ташлаб, мана сизга «ЛАҚҚА» деб, ўзизни тузлаб кетайми-а?
Убайдулла ака. Сизни гапизга мен ҳеч қачон лаққа тушмайман, овора бўлманг, ака. У замонлар ўтиб кетди аллақачон. Мен энг яхши таомларни ҳалол топган пулимга олиб ейман, ҳалол, соф виждонли ишчиман. Сизга ўхшаган ланж «ОШ»налардан, билиб қўйинг, воз кечиш вақти ҳам келди, ака.
Фозил ака. Битта ўқ билан икки қарғани урмоқчига ўхшаяпсиз бу гапиздан. Бўлмаган гапларни, гапираверманг ҳали у, ҳали бу деб. Мен сиз айтган одамлардан эмасман. «ДИМЛАМА» гапларни гапираверib, мени қўрқита олмайсиз, ака!
Убайдулла ака. Одамлар ичида димланиб қолган гаплар энди баралла гапириляпти. Келинг, бир гаплашайлик бор гапларни. Қани юринг-а очиқчасига «А — КУРАШКА».
Фозил ака. Ўтган гапни яна қайтариб, қулоғим тагида «ШАВЛА» қайнатиб, мени яна таланга-таланг.
Убайдулла ака. Бирор «КАРОМАТ» қилиб юборсангиз бас, ака. Гапни чўзмайман ҳеч ҳам «МАНПАР» экансизку, деб ака.
Фозил ака. Менга гапирмасангиз ҳам сизга кўп яхшиликлар қиляпман-ку. Мана бугун ҳам сизга таом олиб келдим, қаранг ўзи ҳали иссиқ, яна «ҚАЙНАТМА»нг-а, уни, ака.
Убайдулла ака. Меҳрибончилигингиз учун катта раҳмат, ака. Мана қайнатма шўрвангизни ҳам мазза қилиб ичдим. Бор экану танг яйраб, ичадиган овқат ҳам. Нуқул «ЧУЧВАРА»м яхши пишган, мазали деб хом чучварангиз билан менга мақтанар эдиз.
Фозил ака. Гўштли овқат кучлида, нега уни мақтамай сизга, ака. Мени кўринг, ҳеч таом танламайман. Ошхонада борини еб, қорнимни тўйғазаман, шунинг учун сиздан ўн чандон бақувватманда, ака. Сиз бўлсангиз ҳали у деб, ҳали бу деб, гапни ҳам минг бор «ШОПИРИБ» юбордиз. Инжиқсиз-инжиқ.
Убайдулла ака. Ахир таом экан деб ҳадеб ҳар нарсани еявериш ҳам яхши эмас. Мана сиз баднафссиз, семириб кетяпсиз, ҳаллослаб, зўрға юрасиз йўлда. Шунда ҳам сизни ғамизни еб, дори-дармонли «ОЙИМ ҚОВОҚ»дан таом тайёрлаб келдим атайлаб, ака, сизга.
Фозил ака. Семизлигимни ҳали қовоққа ўхшатдизми? Ўргилдим сиздан, ака. Менга «ҚОВОҚ СОМСА» эмас, пиёз сомса қилиб келибсиз.
Убайдулла ака. Ёлғон айтяпсиз, мен сизга олиб келаётган сомсанинг ичи нуқул гўшт, ака. Нима қил дейсиз ўзи яна. Боринг энди, ўзиздан кўрингда ошпаз кўрсатганини еб кетаверинг-е.

Абдулла ТОЛИПОВ,
меҳнат фахрийси.

БОЛАНИНГ ТИЛИ ШИРИН

ЎҚУВЧИ: Устоз, бугун Али нонимни еб қўйди.
ЎҚИТУВЧИ: Сенинг рухсатинг биланми?
ЎҚУВЧИ: Йўқ, пишлоқ билан.

* * *

ЕТТИ ёшли Парвиз ҳайвонот боғига борган эди. Ҳайвонот боғидаги назоратчи унга деди:
— Ҳой, бола, эҳтиёт бўлгин, шер қафасига яқинлашма!
Жаҳли чиққан Парвиз деди:
— Қўрқманг, ўша шерингизни еб қўймайман.

Форсчадан
Баҳриддин ТУРҒУНОВ
таржимаси.

ҚАТРА ХАНДАЛАР

РЕСТОРАНДА

ДИРЕКТОР зал хизматчисини чақириб деди: — Устингиздан шикоят тушди, бир хўрандания ҳақидан нақд йигирма икки сўм уриб қолибсиз.
— Вой номард-ей, — дея тутоқиб кетди хизматчи. — Эркак бўла туриб аёл кишига туҳмат қилишини қаранг, йигирма икки сўм эмас, ўн беш сўм ортиқ олгандим, холос.

КЕМАДА

— ҲОЙ, дадаси, намунча ухлайсиз, туринг, ҳалокат қўнғироғини чалишяпти, кемамиз чўкяпти, бўлинг тез! — дея хотин ухлаб ётган эрини турта бошлади.
— Намунча ҳовлиқасан хотин, саёҳатимиз тугашига яна беш кун бор, чўкиши мумкин эмас.

ОШХОНАДА

ХЎРАНДА косасидан чиққан рўмолчани кўриб ўзини тутолмади ва зал хизматчисини чақириб кўрсатаркан деди: — Шўрвада рўмолча нима қилиб юрибди?
— Ҳа-я, қандай тушиб қолди экан, йўқотганимга уч кун бўлди, — деди аёл пинагини ҳам бузмай. — Ҳечқиси йўқ, ҳозир янгилаб келаман.

САМОЛЁТДА

СТЮАРДЕССА йўловчиларга деди:
— Ҳурматли йўловчилар, техник сабабларга кўра самолётимиз қўнолмайди, шошилманглар, вақтимиз етарли, ҳаммамиз парашутда сакраймиз.
— Мен умримда парашутда сакрамаганман, — дея ўрнидан туриб кетди бир йўловчи.
— Жуда соз, унда сиз шундоқ сакрайверасиз, парашут ҳаммага етмайди.

ПОЕЗДДА

— БУ нимаси, нега поезд бекатда тўхтамай ўтиб кетди?
— Бақирманг, — дея тинчлантирди вагон кузатиб борувчиси. — Йўловчиларни уйғотиб юборасиз.
— Ахир мен шу бекатда тушишим керак эди. Энди нима қиламан?
— Ўзингизни босинг, машинист ухлаб қолган бўлса керак. Уйғонганидан кейин албатта тўхтайди, шунда тушарсиз.
— Нима-а-а-а?!

АВТОБУСДА

— ЎРТОҚ ҳайдовчи, мана бу ерда ёзиб қўйилибди, сим тортиб, ойнани чиқарасиз, деб. Бир соатдан буён уриняпман ҳеч чиқариб бўлмаяпти-ку?!
— Яхшилаб ўқинг биродар, авария содир бўлганда, деб ёзилган. Ҳозир эса бунга ҳожат йўқ.

Салоҳиддин
СИРОЖИДДИНОВ.

БИР ҚАЙНОВИ ИЧИДА ГАПЛАР

⊙ «ОХИРИ ҳам «қ» билан тугайдиган, бошланиши ҳам «қ» ҳарфи билан бошланадиган кроссворд сўзини топдим. Полиз маҳсулотлари деганида ҳайрон бўлгандим-а. Бу ахир ўзимизнинг «қовоқ» экан-ку!»

(Сабзавот дўконида ҳомуза тортиб ўтирган сотувчи гапи).

⊙ «ФЕРМА» сўзи билан «фирма» сўзи икки хил бўлса ҳам, барибир бир маънони беради. «Билдирмасдан ўмаравер» дегани».

(Бир «билимдон»нинг айтганлари).

⊙ «ҲАЛИЯМ эскича ишлаяпсизлар, деб танқид қилишгани-қилишган. Ахир иш қоғозларимизни энг сифатлилигидан фойдаланаяпмиз, машинисткаларимиз ҳам бехато кўчираяпти. Қизиқ, буларга яна қанақа янгича ишлаш керак экан-а?!»
(Ношуд раҳбарнинг деганлари).

⊙ «ЧАНҚОВБОСДИ ичимликлар».

(Арақ-вино дўконидаги ёзув).

АССАЛОМ

(ҲУШЁРХОНАДАН ХАТ)

Менсиз ҳолингиз нечук,
Шишадошлар, ассалом.
Ғилай кўз, қалтироқ қўл,
Ғурра бошлар, ассалом.

Ҳол сўрсангиз гар мендан.
Кайфиятлар кўп ёмон,
Ажратолмай ҳунобман,
Кўзни қошдан, ассалом.

Оқ арақнинг дастидан.
Қаро бўлди юзларим,
Икки кўзимдан эса,
Оқди ёшлар, ассалом.

Омон чиққан кунимдан
Сизга яқин юрмасман,
Дуч келсангиз таъналан
Отманг тошлар, ассалом.

Усмонжон АҲМЕДОВ.

МУСАВВИР ТАБАССУМИ

— Жон хотинжон, лоақал бир дона газета олиб берсангчи...

— Иккаласи бир хил картошка, нархи эса бошқа-бошқа-ку тақсир.
— Чунки томорқамиз иккитада.

— Жуда хурсанд кўринасиз, биродар.
— Омборчига сал кўпроқ чўзган эдим, молни тўрт ҳисса бериб юборди.

Шуҳрат СУБХОНОВ чизган расмлар.

* Истироҳат масканларида

Мумтоз қўшиқлар тинглашди

МИРЗО Улуғбек номли маданият ва истироҳат боғида «Мумтоз қўшиқлар тинглашди» деб номланган адабий мусиқавий тадбир бўлиб ўтди. Ундан асрлар бўйи хонандалардан хонандаларга ўтиб, бизгача етиб келган халқимизнинг энг севимли қўшиқларини устоз санъаткорлар ижро этишди. Нодира, Увайсий, Навоий, Бобур ғазаллари билан айтиладиган мумтоз асарлар гулшодаси барчага мамнун бўлди.

Одоб-ахлоқ мавзуида

«БОҒИ Эрам»да отахонлар иштирокида «Не учун яшар инсон» деб номланган ахлоқ мавзуида давра суҳбати ўтказилди. Мазкур мулоқотда иштирок этган муаллимлар, ёзувчи ва шоирлар, санъат арбоблари ўзларининг қимматли фикр ва мулоҳазаларини баён этдилар. Бир пиёла чой устида кексаларнинг ўзбек миллий урф-одатлари ўз бошларидан кечирган воқеалар хусусидаги ибратли ҳикоялари ҳам катта қизиқиш билан тингланди. Улуғбек тумани бадиий ҳаваскорлари ҳамда «Юлдуз» маданият уйининг «Олтин водий» ашула ва рақс дастаси дилрабо куй-қўшиқлар билан даврага файз киритишди.

«Бахтлилар сайли»

АНА шундай номдаги сайил «Ўзбекистон» миллий боғида ташкил этилди. Рангбаранг, қизиқарли дастурлар бу ерга ташриф буюрганларни хушнуд этди. Тошкент шаҳар ва тумандаги бахт уйлари билан ҳамкорликда тайёрланган сайилга турмуш қураётган келин-куёвлар ҳам таклиф этилди. Бахт уйининг ходимлари, туман ҳокимлиги мутасаддилари, шоир ва ёзувчилар ёшларга энг эзгу тилакларини билдиришди.

Болаларга қувонч улашилди

«МЕҲРЖОН» маданият ва истироҳат боғида эса «Ўзбекистон ватаним менинг» деб номланган болалар сайли қизиқарли тарзда ўтди. Кичкинтойларнинг бастакорлар, шоир ва ёзувчилар билан мулоқотлари, турли спорт ўйинлари, дорбозлар иштирокидаги ҳайратомуз томошалар мазкур тадбирнинг асосий қисмини ташкил этди. Болажонлар «Ким топқир», «Ким чаққон?», «Мен ўйинга тушаман», «Мен ашула айтаман» каби баҳсларда иштирок этиб, турли хил совғалар билан тақдирланишди.

Собир САИДОВ.

МАДАНИЯТ ХАБАРИ

Ёш иқтидорлар кўриги

ЯҚИНДА Тўқимачилар маданият саройида «Биз иқтидорларни излаймиз» мавзуида бадиий ҳаваскорлик кўригининг 1-босқич танлови бўлиб ўтди. Кўрик-танловда Тўқимачилар комбинатининг 40 нафарга яқин иқтидорли ёшлари иштирок этдилар. Улар ўзларининг куй ва қўшиқлари, рақслари, аскиялари, саҳна асарлари билан йиғилганларни хушнуд қилишди.

Зокиржон ҚУЗИБОЕВ,
ТошДД талабаси.

ПОЙТАХТ жиноятчиликнинг олдини олиш бошқармасининг вояга етмаган болалар билан ишлаш хизмати ходими Мурод Ражабов ўз саволига жавоб топгандек бўлди. Таклифини раҳбариятга билдирди. Ҳамза тумани мутасаддиларига мурожаат этиб, кўмаклашишларини сўради. Унинг фикри кўпчиликка маъқул тушди. Айниқса байналмилал жангчилар кенгашининг аъзоларининг қўллаб-қувватлашлари мадад бўлди. Ҳамза тумани раҳбарияти томонидан ҳам сарф-харажатлар учун керакли маблағ ва жиҳозлар ажратилди. Тошкент шаҳар Ички ишлар бошқармасининг

** Ёз—ўтмоқда соз*

ЧИНИҚИБ ВА ДАМ ОЛИБ

раҳбарияти эса турли ташкилий ишларда бош-қош бўлиб турди. Натижада Кумушкон тоғ ёнбағридаги хушҳаво жойлардан бирида болаларнинг дам олишлари ва спорт билан шуғулланишлари учун барча қулайликлар яратилган манзилгоҳ ҳозирланди. Кўзланган режага асосан у ерда дам олишга Ҳамза туманида истиқомат қилаётган кам таъминланган, ёрдамга муҳтож оилаларнинг фарзандларини жўнатишди.

Айни вақтда эса Кумушконда жойлашган ушбу лагерда 180 бола дам олмоқда, даволанмоқда ва шу билан бирга спорт ва ҳарбий машғулотларда чиниқмоқда. Очиғини айтиш керак, вақтинчалик иқтисодий қийинчиликлар бу ажойиб тадбирга ўз таъсирини ўтказмай қолмади. Яхшиямки, ташаббусга хайрихоҳ бўлаётганлар кўпая бориб баҳоли қудрат қувватлаб туришибди. Зеро, 180 боланинг 3 ойлик таътил мобайнида лагерда бўлишлари учун зарур харажатлар 6 миллион сўмни ташкил этмоқда. Бундан ташқари болаларни турли жиҳоз, буюм, кийим-кечаклар билан таъминлаш лозим ва бу борада Республика Мудофаа вазирлиги томонидан ёрдам кўрсатилмоқда. Мудофаачиларимиз спорт билан чиниққан ва ҳарбий тайёргарликларни ўтаб тажрибаси, маҳорати ортган ёшлар Армия хизматига чақирилганларида ўз бурчларини аъло даражада бажаришларига ишонч билдирмоқдалар.

Умуман, яратилган барча қулайликлар ва уч ой мобайнида бўладиган хизмат, таъминот бепул кўрсатилаётганининг эвазига болаларга қўйилаётган бирдан бир талаб — берилган топшириқ ва белгиланган тартибга амал қилиш бўлмоқда. Уларга мураббийлик қилаётган Тошкент шаҳар ИИББнинг ходимлари одобли бўлишлари, тартиб-қоидаларга сўзсиз амал қилишлари, ўзаро ҳурмат-муносабатда иш юритишлари каби инсонийлик туйғуларини шакллантириб ҳақиқатни ёқлашга, ҳарбий зобитлар ҳарбийча интизомга ўргатиб машғулотларни ўтказмоқдалар. Турли спорт ва санъат усталари эса ўз маҳоратларини келажак авлодга сингдиришга, муносиб шогирдлар тайёрлашга интилмоқдалар. Тиббиёт ходимлари бошларида парвона бўлишса, пазандалар лаззатли таомларни тайёрлаб кўнгилларини хушнуд этиш ҳаракатида бўлмоқдалар.

Аҳоли, бинолар ва транспорт қатнови гавжум шаҳарда яшаб табиатнинг бепоён гўзаллигини, осмонўпар тоғларни, зилол сувларни кўришни, жаннатмакон жойларда бўлишни кўнглига тугиб юрган ўсмирларнинг умиди ушалмоқда. Бундай хайрли ишлар бежиз кетмаслиги, натижасиз қолмаслиги шак-шубҳасиз. Зеро, соғлом авлодгина ўз давлатини буюкликка кўтаришга қодирлигини ҳис этиб юртимизда катта саъй-ҳаракатлар бошлангани, ёшларга муҳим эътибор берилаётгани бежиз эмас-да.

Абдураҳим ХАЛИЛОВ,
Тошкент шаҳар ИИББ матбуот хизмати ходими, милиция лейтенанти.

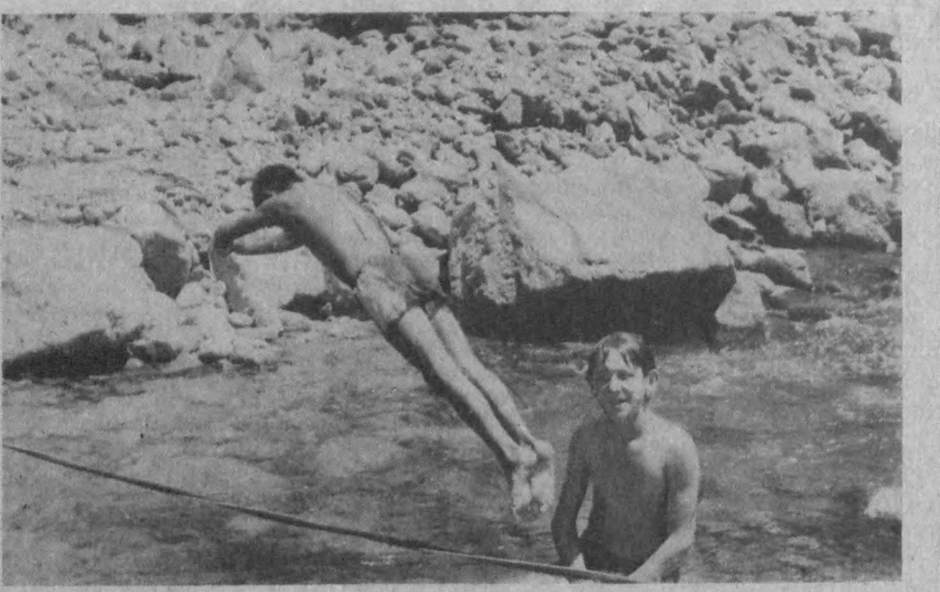

СУРАТЛАРДА: сўлим табиат қўйнида спорт билан шуғулланиб, ҳарбий хизмат кўникмаларини ўрганаётган болалар.

Муаллиф суратлари.

** Эшитдингизми?*

КИЧИК МАРАДОНА АМЕРИКАДА

АҚШнинг «Форт Лоудер эйл» футбол клуби таркибида Марадонанинг майдонга тушгани илгаритидек шов-шувга сабаб бўлмади. Чунки бу сафар мухлислар ўйингоҳга машҳур «юлдуз» эмас, балки унинг 26 ёшли укаси Лало Марадона маҳоратига баҳо бергани келгандилар.

Кичик Марадона АҚШга кўчиб келгунга қадар Испаниянинг «Реал», Венесуэланинг «Маритимо» клубларида тўп сурган. Футбол оламидаги фаолиятини эса Диего каби Аргентинанинг «Бока Хуниорс» клубида бошлаган, лекин айрим мутахассисларнинг фикрича, у акасидек шон-шуҳратга эришолмаса керак, чунки «юлдуз» бўлиш учун Марадона деган фамилиянинг ўзи кифоя эмас-да.

АФСОНАНИНГ ИНТИҲОСИ

ШУ пайтгача биз олий маҳорат спортининг нафақат шон-шуҳрат, медаллар жаранги, балки ортиқча зўриқишлар ортидан келадиган хасталиклар ҳам эканини тан олмай келдик. Лекин ажал бизнинг бундай бепарволигимизга қарамай янги-янги қурбонларни олиб кетмоқда. Баскетбол мухлислари Сеул олимпиадаси чемпиони, Европа чемпионати совриндори, собиқ СССР биринчиликларининг кўп бор ғолиби, Москва, Киев, Львов, Рига ва Тошкент армиячилари сафида ўйнаган Виктор Панкрашкинни яхши билсалар керак. Куни кеча у узоқ давом этган ўпка силл хасталигидан вафот этди. Моҳир спортчи атиги 35 ёшда эди.

ИККИ ЎТ ОРАСИДА

АНГЛИЯНИНГ «Эвертон» футбол клуби дарвозабони Невия Саутхолл бундан буён Уэльс терма жамоаси таркибида майдонга тушмайди чоғи. Унинг ўзи бу ҳодисани қуйидагича изоҳлайди: «Менга қолсаку, терма жамоа либосида мамлакат шарафини бажонидил ҳимоя қилган бўлардим. Лекин у ҳолда мунтазам равишда сафарда бўлишимдан норози оиламдан воз кечишимга тўғри келади. Ўзингиз ўйлаб кўринг, мабодо Уэльс терма жамоаси АҚШда ўтадиган жаҳон чемпионатига йўлланма олгундай бўлса камида бир ярим ой уйда бўлмайман. Мен учун эса шон-шуҳратдан кўра оила афзалроқ».

НИМА ҚИЛСА ҲАМ ЯПОН-ДА

ЯҚИНДА Японияда Англиянинг «Астон Вилла» ва маҳаллий «Кавасаки» клублари ўртасида «Кока-кола» фирмасининг соврини учун учрашув ўтказилди. Гарчи ўйин 2:1 ҳисобида европаликлар фойдасига ҳал бўлган эрсада, японларнинг мардлиги, рақибни қанчалар ҳурмат қилишига тан бермай илож йўқ.

Қисқаси, мазкур учрашув «Токио Доум» номли спорт саройида ўтиши лозим эди. Лекин англияликлар усти ёпиқ, бундан ташқари сунъий чимли ўйингоҳда тўп суришга кўникмаганликларини айтиб эътироз билдирганлар. Японлар эса, меҳмон атойи худо, деб саккиз соат ичида 8500 квадрат метрли майдонга қайтадан табиий чим ётқизиб чиққанлар. Бу тадбир учун сарой маъмурияти 45 миллион иен (417 минг доллар) сарфлади. Шуни айтишса керакда, япон барибир япон деб.

Шуҳрат ЗОКИРОВ тайёрлади.

** Ҳар тўғрида*

ТУМОВНИ ҚУШЛАР ТАРҚАТАДИ

ЯПОН олими Кункаки Нэпонэ бошчилик қиладиган жаҳон соғлиқни сақлаш уюшмаси шундай хулосага келди. Текшириш жараёнида тумов вируси ёввойи Сибирь ғозлари ва ўрдакдан хонаки чўчқаларга юқиши аниқланган. Чўчқанинг танасидаги мутацияга тушган вирус эндиликда одамларга хавф туғдирмоқда. Ундан яна қушларга ўтиб кетиши, кейин кенг миқёсда тарқалиши мумкин.

СОЧ ТОЛАСИДАГИ ИПАК

АВСТРИЯЛИК антрополог олимлар 3000 йил аввалги жасаднинг сочидан тола топишди. Миср подшосининг 21 авлодига тегишли бу аёл сочи орасида ипак толалари борлиги аниқланган. Демак, ипак қуртини боқиб ундан ҳосил олиш ўша пайтда фақат Хитойдагина мавжуд бўлган деган тахминларга чек қўйилди.

Қидирбой ТЎЛАБОЕВ.

** Шаҳар бедарвоза эмас*

БЕҲУДА УРИНИШ

ТОШКЕНТ шаҳар божхона бошқармаси ходимлари ўзимизда камёб ҳисобланган товар-моддий бойликларни, саноат маҳсулотларини республикамиз ҳудудидан ташқарига ноқонуний олиб чиқиб кетаётган ташкилотлар, корхоналар ва фуқароларга қарши турли жиноий ва маъмурий чоралар кўраётганига қарамай, айрим ҳуқуқбузарлар ўзларининг бу қинғирликларини давом эттириб, божхона қоидаларини қўпол равишда бузмоқдалар. Улар баъзан четга олиб чиқишга рухсат олган маҳсулотлари ёнига умуман ҳужжатларда қайд этилмаган нарса — буюмларни тиқиштириб юбориб, бу билан божхона ходимлари кўзини шамғалат қилишга уринмоқдалар.

Тошкентдаги Ўрта Осиё кабеллар ишлаб чиқариш бирлашмаси қошидаги «Светоч» ширкати фирмаси Украинанинг Николаев шаҳридаги «Ваола» хусусий кичик корхонаси билан мол айирбошлаш тўғрисида шартнома имзолаган эди. Мазкур шартномага асосан, «Светоч», «Ваола»га 1030 метр АВВГ маркали кучланиш кабелини жўнатиш учун юқори ташкилотлардан лицензия (рухсатнома) олади. Лекин бу маҳсулот турини вагон контейнерларида Украинага жўнатиш учун «Тошкент—товар» юк саройига олиб келишганда божхона назоратчилари унга қўшиб жўнатилаётган ва ҳеч бир ҳужжатларда қайд этилмаган 7600 метр КВВГ маркали назорат кабелини кўриб қолдилар. Натижада бу ҳуқуқбузарликнинг бошида турган корхона раҳбари муовини А. Купряшин 40 минг сўм жарима тўлади ва 1.301.424 сўмлик ноқонуний олиб кетилаётган маҳсулот давлат ҳисобига мусодара қилинди.

Тошкент лак-бўёқ заводи ижара корхонаси «уддабурон»лари эса сохта, яъни муддати тугаб кетган рухсатнома билан Беларуснинг Лида шаҳридаги «Лакокраска» ишлаб чиқариш бирлашмасига давлатнинг 20 тоннадан зиёдроқ бўёқ пигментларини «туҳфа» қилаётганларида тумшуғидан илиндилар.

Бу ишларга раҳнамолик қилган корхона директори муовини Я. Марголин божхона ходимлари берган саволларга «Билмай қолибман, энди такрорланмайди», дея жавоб бериб қутулмоқчи бўлди. Ёки «кўза кунида синади» деганлари шумикин? Нима бўлганда ҳам унинг қалтис ҳаракати туфайли корхона ўзининг 5.696.324 сўмлик тайёр маҳсулотини давлат ҳисобига ўтказишга мажбур бўлди.

Пўлат ЖОЗИЛОВ,
Тошкент шаҳар божхона бошқармаси матбуот гуруҳи ходими.

ОҚШОМХОНЛАР ДИҚҚАТИГА!
«Тошкент оқшоми»нинг навбатдаги сони 12 августда чиқади.

ТУШ

(Болаликни қўмсаш)

УЙҚУСИЗ тунларда беихтиёр ўйга толсам, хаёлим ўша болаликка қайтаверади, қайтаверади, лекин... Ўша кезлар онам мени «хаёлпараст»ликда айблаб, койирдилар. Йўқ, мен шунчаки хаёл суришни эмас, балки улар тушимга киришини жуда истардим. Зув-зув тебранаётган арғамчи-ю, мен ёқтирган янги кўйлакнинг бари тушимга киришини хаёлан орзу қилардим.

Эсимда, онам ювиниб ухлашга ўргатолмай безор бўлардилар. Улар бирор юмуш билан машғул бўлганларида сочиқни намлаб, қозиққа илардим-да, кўрпага яшириниб олардим.

Ҳа, мен юз-кўзларимнинг чанг-тупроғи билан ухлашни севардим. Баъзан ана шундай вақтларда ўша орзу қилган тушларимни кўришим мумкин эди. Лекин онам...

Ҳамма-ҳаммаси орқада қолди. Болалик ҳам, ўша хаёлпарастлигу ширин тушлар ҳам. Бу кун эса уларнинг бари бир-бирига қоришиб кетган, тушлар ҳам, хаёллар ҳам, чексиз орзулар ҳам... Энди эса жажжи болакайларнинг ўйинларига маҳлиё бўлсангина уларни бир дақиқа эслаш мумкин экан.

Йўл чеккасида лой юмалатаётган уч-тўрт қизалоқларнинг ўйинини кузатиб, аста чўккаладим. Улар шунчалик ўйинга берилганки, ҳатто «катта одам»га парво қилмай бирин-кетин қўлидаги лойни ерга уриб, унинг пақиллаган товушидан завқланишарди. Мен ҳам бир четда ортган лойни юмалоқлаб, уларга тақлид қила бошладим. Ниҳоят, ҳаммамиз завқланиб лойнинг товушидан қийқирардик. Бир неча дақиқада юз-кўзларимга лой сачраб, даврадошларимдан фарқим қолмаган эди...

Шу куни мен... шу куни мен яна туш кўрдим! Бу — ўша болаликда қолиб кетган, зеро, мен орзу қилган туш эди. Аллақандай куч қизалоқлар орасидан мени юлқиб, осмонга учириб кетди. Бир дақиқада юлдузлар қуршовида қолдим. Бирибиридан порлоқ, нурли юлдузлар. Тавба, уларнинг бари мен билган қизил рангда эмас, ранг-баранг эди. Юлдузларнинг орасидан ўз юлдузимни ўша супада ётган куйи хаёлан қучган энг жажжи юлдузни топдим! У барча юлдузлардан энг жажжиси бўлсада, лекин энг порлоғи ҳам эди. Ҳар қанча қўл чўзиб унга талпинсам-да, мендан қочар, ҳатто қиқирлаб куларди.

— Биз ундан катта, ундан порлоқмиз. Кел, биз билан дўстлаш, — дейди ўзга юлдузлар мени изма-из қувиб.

— Сизлар билан ҳам дўстлашаман. Фақат уни тутиб олай, — дедим юлдузимдан орқада қолмасликка интилиб. Менинг жавобимдан юлдузлар ранжишдими, аста-секин кўринмай қолдилар.

Яна унга қўл узатдим. Менга раҳми келдими, аста қўлимдан нурли қирралари билан тутди. Мен унга тўймай термуламан. У эса тўхтамай кулади. Кулгусидан бутун коинот ларзага келган куйи гумбурлаб кетди. Мен энди бундай ваҳималардан чўчимадим. Чунки излаган юлдузимнинг қирралари кўксимда...

Кўзимни очдим, қаршимизда ўша кўздан йўқолган катта-катта юлдузлар нурларини таратиб келмоқдалар. Уларнинг бояги ялинчоқликларини қаҳр эгаллаган, қадамлари қасоскорлар сингари шахдам. Наҳотки, улар бизни... Йўқ! Иккимизни ваҳима босди. Бир-биримизни маҳкам қучдик. Юлдузлар галасидан қутулмоқ истаб, қочмоқдамиз. Гоҳ мен ўзиб кетаман, гоҳ у. Алланимага қоқилиб, умбалоқ ошиб йиқилдиму кўз олдимни қуюндек қоронғулик эгаллади. Англаб бўлмас товушларнинг орасидан унинг жарангли овозини эшитдим.

— Сенлар бизнинг измимизда бўлишларинг керак,— дейди ўша товушлар.

— Йўқ, ҳеч қачон! Бизнинг ихтиёримиз ўзимизда. У ҳам мендан порлоқ юлдуз бўлажак, иккимизнинг ўз нуримиз, ўз овозимиз бор. — Наҳотки бу унинг овози...

...Менга нима бўлди, қани у? Ўрнимдан туриб ён-веримни пайпасладим. Атрофга қулоқ тутдим. На бирор товуш, на бир шарпадан дарак йўқ. Ҳамма ер жимжит. Оҳиста, мен турган кенглик ёриша бошлади. Атрофдаги тутуннинг аччиғидан ичим куйгандек ҳолсизландим. Уни изладим. Аллақандай уюм чўғнинг тафтидан ўзимга келдим. Уни пайпасламоқ бўлиб, атрофдан шох-шабба изладим. Тополмадим. Қип-қизил чўғга бармоқларимни узатдим. Улар чўғда жизғанак бўлиб, азоб бера бошлади. Шу дам бирор кимса атайин яширгандек, ловуллаб нур таратаётган юмалоқ нарсани олдим; уни кўксимга босган ҳолда гандираклаган куйи анча олислаб кетдим.

Телбаларча дод солишдан толиқиб, ҳолсизландим. Мажолсиз кафтимни очдим. Гарчи юлдузим куйиб кетсада, унинг нурли «юрак»часи кафтимда. Демак, у ҳамиша мен билан бирга...

...Уйқудан уйғониб, тошойна қаршисига бордим. Армонсиз оққан кўз ёшларимдан кирланиб кетган чап юзимдаги кечаги лойдан сачраган «болаликнинг шўхлиги» кўксимга маҳкам босган «юрак»дан дарак берди.

Саломат АБДУРАҲМОНОВА.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

«УЗВИДЕОЭЛЕКТРОНИКА» ҚЎШМА КОРХОНАСИ

ҚИЗИҚАРЛИ САЁҲАТГА ЧОРЛАЙДИ

ВИЛЬНЮСГА — 5 кунга, туристик поездда, купели вагонларда турилади. Сентябрь ойининг биринчи ўн кунлигида жўналади.

ИССИҚКЎЛГА — 12 кунга. «ЮБИЛЕЙ» пансионатида турилади, шинам туристик автобус хизмат кўрсатади.

ЭНГ ЭКЗОТИК МАМЛАКАТЛАРГА ҚИЗИҚАРЛИ САЁҲАТЛАР: Исроил, Ҳиндистон, Покистон, Эрон, АҚШ, Малайзия-Сингапур, Бирлашган Араб Амирликлари, Туркия, Таиланд, Польша.

ТИЖОРАТ САФАРЛАРИ (арзон баҳода) — **ҳар чоршанба ва жума кунлари ЖАРКЕНТ** (илгариги Панфилов)**га 16 минг сўм. БИШКЕККА — 10 минг сўм.**

БИР КУНЛИК САЁҲАТЛАР — ТОШКЕНТ денгизи, ЧОРВОҚ, ЮСУПХОНА, ЧОРДАРА, ЧИМЁН;

УЧ КУНЛИК САЁҲАТЛАР — «ЧИМЁН», «ЯНГИОБОД», «КУМУШКОН» ТУРИСТИК БАЗАЛАРИДА ДАМ ОЛИШ БИЛАН БИРГА.

Пластмасса идишларни газли ичимликлар билан тўлдириб берамиз: КИВИ, МАНГО, ОРАНЖ, ҚОЛА, АНАНАС.

Биз Сизни Охунбобоев кўчаси, 2-уйда кутамиз («Баҳор» ресторани олдида).

Телефонлар: 33-36-68, 33-63-12, 67-93-35.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БОШ БОШҚАРМАСИ

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси қошидаги

С. И. КАДИШЕВ НОМЛИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ-ТЕХНИКА ЛИЦЕЙИ

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Материалларга дастгоҳларда ва автомат линияларда ишлов бериш бўйича техник-технологлар, учиш аппаратларини йиғувчи чилангар; кенг тармоқли дастгоҳчилар, рақамли дастур билан бошқариладиган дастгоҳларнинг операторлари, механика ишлари бўйича йиғувчи чилангарлар, токарь, фрезерчи, электр пайвандчи, тикувчи-моторчилар (қизлар учун).

Техника лицейига 9—11 синф маълумотига эга бўлган йигит ва қизлар, шунингдек Армия сафидан бўшаган йигитлар қабул қилинади. Ўқувчиларнинг умумий таълим тайёргарлиги савиясига қараб ўқиш муддати 6 ойдан 4 йилгача. Техник-технологларнинг касб тайёргарлиги икки босқичда, 4 йил давомида амалга оширилади.

1-БОСҚИЧДА МАЛАКАЛИ ИШЧИ ТАЙЁРЛАШ БИЛАН БИР ҚАТОРДА, УМУМИЙ ЎРТА МАЪЛУМОТ ҲАМ БЕРИЛАДИ.

Ўқиш муддати — 2 йил.

2-БОСҚИЧДА ИШЧИ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ БИЛАН БИРГАЛИКДА КЎРСАТИЛГАН КАСБ БЎЙИЧА ТЕХНИК-ТЕХНОЛОГ МУТАХАССИСЛИГИ БЕРИЛАДИ.

Ўқиш муддати — 1 йилу 10 ой.

Лицейга 3 йил муддатга ўқишга кирганларга тўлиқ ўрта маълумот ҳамда ишчи малакаси бўйича диплом берилади. **Ўқиш муддати — 6 ой. 1—2 йиллик** гуруҳларда ўқувчилар фақат ишчи мутахассислигини эгаллайдилар.

Ўқиш муддати 6 ойлик гуруҳ ўқувчилари стипендия билан таъминланадилар ва овқатланиш учун қўшимча имтиёзлардан фойдаланадилар.

Ўқиш даврида ўқувчилар 2 маҳал бепул иссиқ овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга иш ҳақининг 100 фоизи тўланади.

ДАРСЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Ўқиш даври умумий меҳнат фаолиятига қўшиб ҳисобланади.

ЛИЦЕЙНИ ТАМОМЛАГАНЛАР В. П. ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

ЛИЦЕЙНИ «АЪЛО» БАҲОЛАРГА ТАМОМЛАГАНЛАР ХОҲИШЛАРИ БЎЙИЧА ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ВА ҲАРБИЙ БИЛИМ ЮРТЛАРИГА ЎҚИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

Лицей яхши жиҳозланган ўқув ва ишлаб чиқариш хоналарига, спорт базасига эга. Лицейда турли спорт секциялари ва тўгараклар мунтазам ишлаб турибди.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш керак: раҳбар номига ариза, 9-синфни тамомлаганлиги ҳақида ёки ўрта маълумоти ҳақида аттестат, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, яшаш жойидан ва ота-онасининг ишхонасидан маълумотнома, 3х4 см. ҳажмли 6 дона фотосурат.

Манзилгоҳимиз: 700207, Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 331-уй (30, 103, 110, 119-автобуслар; 6, 29-трамвайларнинг «С. И. Кадишев номли лицей» бекати).

ТЕЛЕФОНЛАР: 96-58-20, 96-39-72, 96-47-70.

«ЎЗСУВҚУРИЛИШНАҚЛИЁТИ», БОШ АВТОКОРХОНАСИ қошидаги

4 ЙИЛЛИК БИЧИШ-ТИКИШ ҚУРСИ

1993—1994 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Дарслар Тошкент марказий офицерлар уйи (ОДО) курсининг дастури бўйича ўзбек тилида олиб борилади.

ЎҚИШ ШАКЛИ — кундузги, ҳар ҳафтада 2 кун, пуллик.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 47-35-39, 47-24-80.

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Акмал Икромов тумани, Октябрь мавзеи (Тошкент Халқа йўли ёқасида, 114-автобуснинг «Истироҳат», 14-маршрутли такси ва 46-автобуснинг «Охирги» бекатлари).

ТОШКЕНТ «РАССОМ» БАДИИЙ ҚОМБИНАТИ

БАДИИЙ САЛОНГА

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Савдода тасвирий санъат, графика, амалий санъатнинг оригинал буюмлари бор.

АЛОҲИДА БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Лутфий кўчаси, 10а-уй (13, 70, 77, 29-автобусларнинг «Оқтепа» майдони», 4, 9-трамвайларнинг «7-мавзе» бекатлари).

Телефонлар: 78-52-21, 78-45-16, 78-44-31.

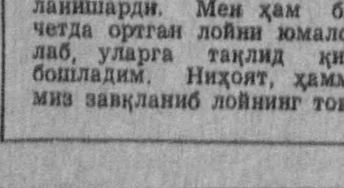

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот комитетида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет. Қоғоз бичими А — 2
Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30

■ Босмага берилди 11.30. Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6